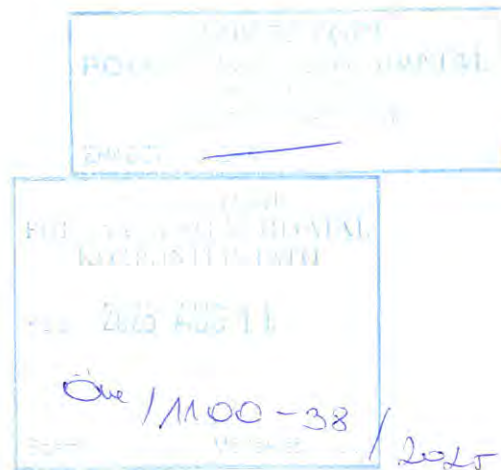

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. július 17-én a Városháza Dísztermében megtartott soron kívüli nyílt ülésének:

- a.) tárgysorozata,
- b.) jegyzőkönyve,
- c.) határozata: 95-100.
- d.) rendelete: -

T á r g y s o r o z a t

1. Előterjesztés a 2023-2028-as időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program második felülvizsgálatára
2. Előterjesztés költségvetéssel kapcsolatos döntések meghozatalára
3. Előterjesztés Futsal csarnok építésére vonatkozó együttműködési megállapodás jóváhagyására
4. Előterjesztés 128 férőhelyes munkásszálló üzemeltetésére

Nyírbátor, 2025. július 17.

Máté Antal
polgármester

2. Előterjesztés költségvetéssel kapcsolatos döntések meghozatalára
3. Előterjesztés Futsal csarnok építésére vonatkozó együttműködési megállapodás jóváhagyására
4. Előterjesztés 128 férőhelyes munkásszálló üzemeltetésére
5. Előterjesztés a Nyírbátori Sport Turisztikai Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társasággal kapcsolatos döntésekre

Zárt ülésen:

1. Előterjesztés önkormányzati vagyonnal kapcsolatos döntések meghozatalára

Tárgy (1. tsp)

Előterjesztés a 2023-2028-as időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program második felülvizsgálatára

Máté Antal polgármester: Az első napirendi pont a 2023-2028-as időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program második felülvizsgálatára vonatkozik. Nem kívánja kiegészíteni a terjedelmes anyagot, melyet előzetesen mindenki kézhez kapott.

Máté Antal polgármester: Kérdezi a jelen levőktől, hogy kérdés, észrevétel van-e. Kéri, hogy a rendelet módosításáról döntsenek.

A döntéshozatalban részt vett 9 fő képviselő.

A Képviselő-testület a 2023-2028-as időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program második felülvizsgálatáról szóló **határozatot 9 igen, 0 nem és 0 tartózkodó szavazattal – egyhangúlag – elfogadja.**

**Nyírbátor Város Képviselő-testületének
96/2025.(VII. 17.)
önkormányzati határozata**

**A 2023-2028-as időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program
második felülvizsgálatáról**

A Képviselő-testület

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXV. törvény 31.§ (4) bekezdése alapján Nyírbátor Város Önkormányzata 42/2023.(III.29.) önkormányzati határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2023-2028) 2025. év július havában elvégzett második felülvizsgálatát és módosítását a melléklet szerint elfogadja;
- felkéri és felhatalmazza a polgármestert, hogy a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program (2023-2028) közzétételéről gondoskodjon.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	323
Bevezetés.....	323
A település bemutatása	323
Értékeink, küldetésünk.....	335
Célok	336
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	338
.....	1.
Jogszabályi háttér bemutatása	338
.....	2.
Stratégiai környezet bemutatása.....	339
.....	3. A
méllyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	350
.....	4. A
gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	83
.....	5.A
nők helyzete, esélyegyenlősége	131
.....	6.
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	467
.....	7. A
fogytékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	161
.....	8.
Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	173
.....	9. A
helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	177
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	179
.....	1. A
HEP IT részletei	179
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	179
Jövőképünk	180
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)	181
.....	2.
Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	192
.....	3.
Megvalósítás	192
3.1 A megvalósítás előkészítése	197
3.2 A megvalósítás folyamata	197
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	199
3.4 Nyilvánosság	200
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	201
.....	4.
Elfogadás módja és dátuma.....	202

Több mint 7 évszázados történelmének legfényesebb időszaka a Gut-Keled nemzetséghez tartozó Báthori családhoz köthető. A települést 1329-ben pallosjoggal és teljes városi kiváltsággal ruházta fel a király. A XIV-XV. században Bátor már jelentős iparral és kereskedelemmel rendelkező mezővárossá fejlődött. A XV. század végén és a XVI. század elején épül az a két késő gótikus templom és kolostor, amely műemléki együttes ma is meghatározza a város arculatát. Nyírbátort a Báthori család egészen 1613-ig birtokolta, Báthori Gábor erdélyi fejedelem haláláig, amely bitrokigazgatási központja és egyben temetkezési helye lett. Ezután a város történelmét egymást váltó fejedelmek-Báthoriak, Bethlenek, Rákócziak és Károlyiak írták.

A XVII-XVIII. században mind a vármegye, mind a központi hatalom többször tett kísérletet arra, hogy a város kiváltságait megnyirbálja. 1736-ban elveszíti a pallosjogát, majd az 1872-es közigazgatási átszervezéskor a városi rangjától is megfosztották.

A település XX. századi történetét a vezetőinek és lakóinak kitartó és szívós munkája jellemezte, aminek következtében ismét megindult a fellendülés. A XX. végén jelentős iparfejlesztés ment végbe és a mezőgazdaság többszöri átalakítása teljesen átstrukturálta a hagyományos bátori társadalmat. Nyírbátor a Nyírség egyik kereskedelmi, kulturális központjává lett, majd járási székhellyé nőtte ki magát. 1973. április 29-én ismét városi rangot kapott. Ezzel új szakasz kezdődött a település életében. Erősödött Nyírbátor igazgatási, gazdasági, oktatási és kulturális vonzása a térségben. A nagyüzemi mezőgazdaság, a különböző ipari ktsz-ek, a letelepült gyáregységek új munkalehetőségeket teremtettek, amelyek a népesség növekedésével jártak. Új városrészek nőttek ki, óvodák, iskolák, egészségügyi intézmények épültek, megélénkült a kulturális élet. A Zenei Napok rendezvényei egyre ismertebbé, a hozzá kötődő zenei táborok és alkotótáborok pedig egyre népszerűbbé váltak. Az 1990-es szabad választásokat követően, az önkormányzati rendszer kiépítésével, majd az uniós csatlakozással, újabb nagy változások következtek. A pályázati lehetőségekkel élve és az Ipari park megnyitásával, majd benépesítésével Nyírbátor gazdasága gyors fejlődésnek indult és mára meghatározó gazdasági szereplője lett a megyének. 2013-tól ismét járási székhely lett, melynek területe 695,94 km², népessége 43 557 fő, népsűrűsége pedig 63 fő/km² volt abban az évben. Járási székhelyként (3 város és 17 község tartozik hozzá), és Országgyűlési Választókerületi Központként (33 településre, köztük 6 városra kiterjedően), valamint gazdasági és munkaerő-piaci központként kiterjedt vonzáskörzettel rendelkezik, regionális szerepköre meghatározó. A város egyes funkcióinak köszönhetően saját népességénél lényegesen nagyobb lakosságot lát el. Mint járási centrum erős közigazgatási, egészségügyi, oktatási, szociális és foglalkoztatási funkciókkal bír. Kulturális és turisztikai értékei alapján kiegészítő, komplementer szerepet tölt be Debrecen és Nyíregyháza környezetében. Évszázados műemlékei ma is a város meghatározó értékei, a jelen és a jövő kulturális, turisztikai életének színterei. Nyírbátor legjelentősebb rendezvényei több évtizedes múltra tekintenek vissza.

A lakosság lehetőségeinek bővítése érdekében az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet nemzetközi, testvérvárosi kapcsolataira, ápolja, erősíti azokat, elsősorban a kultúra, az oktatás, turizmus, gazdaság és a sport területén, . Testvérvárosok:

Testvérváros	Ország
Nagykároly (Carei)	Románia
Nagyszőlős (Vinogradiv)	Ukrajna
Huszt	Ukrajna
Rawa Mazowiecka	Lengyelország
Szilágysomlyó (Simleu Silvaniei)	Románia

Közlekedés – Megközelíthetőség

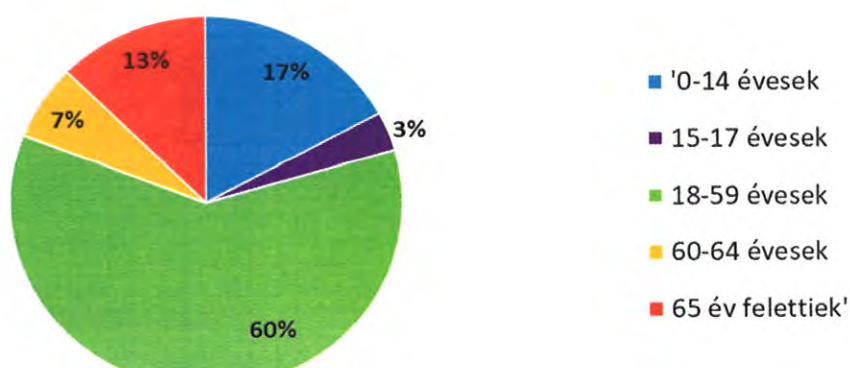
Nyírbátor Magyarország Észak-keleti sarkában fekszik, a román, az ukrán és a szlovák határ közelében. A fővárostól 257 km, a vármegyeszékhely Nyíregyházától 37 km a távolság. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye térszerkezetében a Nyíregyházától, a fő közlekedési útvonalaktól, illetve a

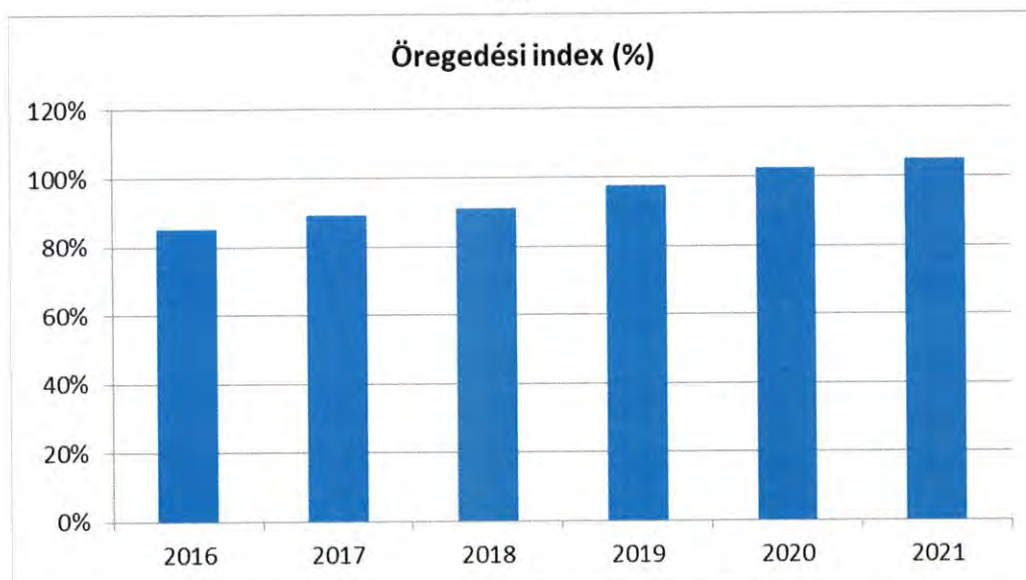
Az állandó népesség számát vizsgálva megállapítható, hogy összességében a nők száma magasabb. Három korcsoportban azonban, a 0-14 évesek, 15-17 évesek és a 18-59 évesek esetében a férfiak száma mutat többet. A 15-17 éves korcsoportban a legkisebb a különbség a férfiak és nők száma között.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	5 839	6 250	12089	48,30%	51,70%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			381	3,15%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 001	960	1961	8,28%	7,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	197	193	390	1,63%	1,60%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	3 529	3 397	6926	29,19%	28,10%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	382	512	894	3,16%	4,24%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	730	1 188	1918	6,04%	9,83%

Forrás: TeIR, KSH-START

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Az öregedési index a népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma, amely egyben jövőbeni tendenciákat is előre vetít. Azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest, vagyis 100 fő 14 év alattira jutó 65 év felettiiek számát jelenti. Az öregedési index praktikus mutatószám, mert időben, térben könnyen összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást. A fenti táblázatból és a grafikonból látható, hogy Nyírbátorban az öregedési index növekszik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-21,88
2017	-3,88
2018	-9,09
2019	-10,30
2020	-15,83
2021	1,40

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

Az állandó népesség számának csökkenésében szerepet játszik az elvándorlás. Az elvándorlók száma 2016 és 2020 között, változó mértékben, de meghaladta az odavándorlók számát. 2021-ben viszont megfordult ez a tendencia és az odavándorlások száma nagyobb volt, mint az elvándorlásoké. Megfigyelhető a környező kistépelülésekről történő beköltözés is, de a magasabban képzett fiatalok számára még mindig nagy vonzerőt jelent Nyíregyháza és Debrecen. A belföldi elvándorlás mellett továbbra is sokan keresnek munkát és jobb megélhetést külföldön.

egyetemi városokban (Nyíregyháza, Miskolc, Debrecen) megrendezett állásbörzéken. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Iparkamara által elsősorban középiskolások részére szervezett állásbörzén (Nyíregyháza, Mátészalka és Csenger) egy-egy középiskolában is bemutatkozunk. Novemberben az általános iskolások részére nyújtunk pályaválasztási tájékoztatót (életpályamodellt) bemutatót azokat a műszaki- és egyéb szakmákat, melyek Nyírbátorban a szakképzésben elsajátíthatóak és helyben álláslehetőség is adott az elhelyezkedésre. A közösségi média lehetőségeit is kihasználjuk, így a facebook, instagram, twitter, tiktok megosztásainkon keresztül juttatjuk el az információkat az érdeklődőkhöz, valamint szórólapjaink a város különböző pontjain megtalálhatóak. A honlapunk beindítását követően óriásplakátokon, egyéb reklámfelületeken és a vármegyei, illetve országos rádióreklámokon keresztül is kívánjuk népszerűsíteni programunkat és városunkat. A Médiaworks Hungary Zrt. 2 x 2 hetes kampányában a Kelet-Magyarország napilapjaiban, a KMO facebook oldalon, A Szabolcs online (SZON) hírportálon, a SZON facebook-on cikkek, hirdetések jelentek meg Nyírbátorról és a Legyél Te is NYÍRBÁTORI programról.

Az élve születések száma, ha kis mértékben is, de 2016-ban meghaladta a halálozások számát. A következő években, 2017 és 2021 között, a halálozások száma bizonyult magasabbnak. Kiugróan magas volt az elhalálozás 2020-ban, a koronavírus járvány idején (5.sz. táblázat).

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,42
2017	-0,67
2018	-1,53
2019	-1,54
2020	-2,87
2021	-1,84

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2017	774.694.190 - Ft	62.723 - Ft/fő
2018	932.616.335 - Ft	76.144 - Ft/fő
2019	1.043.959.188 - Ft	85.577 - Ft/fő
2020	1.111.109.037 - Ft	91.911 - Ft/fő
2021	1.226.991.981 - Ft	102.961 - Ft/fő

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A város gazdasága további dinamikus fejlődésének érdekében szükséges az önkormányzat tulajdonában lévő Ipari Park bővítése és infrastrukturális fejlesztése. Az önkormányzat a 2022. évben kötött támogatási szerződést TOP keretében az Inkubátorház bővítésére és ennek megvalósítása elkezdődött.

Infrastruktúra

A városi közúthálózat centrális szerkezetű. Legfontosabb, és ezzel együtt legforgalmasabb úthálózati elemei a 471. sz. főút, a 4911. j. út valamint a 4915. j. út városi szakasza. Ezek közül mindegyik 2x1 sávossal kialakítású, egyes csomópontokban 2 sávossal jármű-osztályozóval, illetve helyenként parkolószávokkal. 2x2 sávossal kialakítás egyedül a Szabadság téren található. A településrészek közötti kapcsolatot is főként ezek az utak biztosítják, amelyek csomópontja a városközpontban található. Közúti szempontból a város minden része jól megközelíthető, nincsenek feltáratlan városi területek. A település belterületén 50,3 km önkormányzati fenntartású út található, ebből 41 km szilárd burkolatú, a belterületi kiépítettség 82%.

A gépkocsik elhelyezése a városközpontban számos parkolóban lehetséges. A vasútállomáson, illetve a mellette elhelyezkedő autóbusz állomáson ugyanakkor csak korlátozott parkolási infrastruktúra áll rendelkezésre. A központtól kicsit távolabb, a Tesco hipermarket, a Báthori Várkastély, illetve a gyógyfürdő mellett nagy befogadóképességű parkolók találhatók. A városban található gépjárművek számának növekedése arra késztette az önkormányzatot, hogy az elmúlt a parkolási problémák kezelésére, újabb parkolási lehetőségeket alakított ki: a Fáy lakótelepen, a Váci lakótelepen. Emellett egyes nagyobb forgalmat vonzó létesítmények (közintézmények, piac, nagyobb foglalkoztatók) környezetében ugyancsak problémát okozhat a jövőben a gépkocsik elhelyezése. A város egész területén ingyenes a parkolás.

Nyírbátorban a járdahálózat kiépítettsége magas, a lakott területek utcáinak nagy része rendelkezik szilárd burkolattal és legalább egyoldali járdával. Ugyanakkor a belvárosi, folyamatosan fejlődő területek és a külsőbb városrészek kiépítettség szempontjából eltérőek, utóbbiakon a járdák kiépítettsége és színvonala (műszaki jellemzői, állapota, vagy éppen megléte) vegyes képet mutat. Míg 2016-ban az önkormányzati kiépített járda hossza 44 km volt, addig 2021-ben elérte az 55,8 km hosszúságot. Az utóbbi években 5,943 kilométerrel bővült az önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza, így jelenleg 8.062 km. A városban több szakaszon lehet elkülönített kerékpárúton közlekedni, számos intézmény és helyszín elérhető így. De vannak még olyan városrészek, amelyek nem elérhetőek kerékpárúton.

Nyírbátor ivóvízellátása felszín alatti vizekből történik. 2021-ben az összesen 70,6 km hosszúságú közüemi ivóvízvezeték-hálózat 4644 lakás ellátását biztosítja.

A közsatorna hálózat hossza 2021-ben 58,1 km és az ebbe bekapcsolt lakások száma 4250. Az elmúlt évek adatai azt mutatják, hogy Nyírbátor közüemi szolgáltatásokkal való ellátottsága országos és vármegyei összehasonlításban kifejezetten kedvező.

Az önkormányzat a belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer rekonstrukciójára folyamatos gondot fordít, ennek ellenére az északi városrész egyes részein a felszíni vízvezetés elemei teljes mértékben hiányoznak.

A Nyírbátorban található gyógy- és termálvíz gyógyászati hasznosítása a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő területén történik. A talphőmérséklet 63,5°C, a kitermelt víz hőfoka 50°C, míg a hasznosított víz hőfoka 36°C. A gyógyvíz ásványianyag-tartalma jelentős: nátrium-hidrogén karbonát, klorid, jód, bróm, fluor.

folyamatosan bővül. Több mint 600 regisztrált tagja van. Havonta egy alkalommal zeneovi, zenebölcsi, Csiribiri torna, dramatikus játék- és versenyalkalmak (biliárd, darts, Xbox) várják a látogatókat. Ezeken kívül Tanérváró és Tanérvnyitó party, játszóházak, családi rendezvények, börsék, Halloween rendezvény, őszi forgatag, Mikulás rendezvény, bábelőadás, rendhagyó tanórák, nyelvi foglalkozások kínálnak kikapcsolódást.

4. Közösségi ház (4300 Nyírbátor, József Attila u.23/b).

A Közösségi ház az Északi városrészben található. A roma nemzetiségűek felnőtt- és gyermekprogramjainak, fórumoknak, képzéseknek, egyházi alkalmaknak ad helyet.

A székhely intézményként működő Nyírbátori Művelődési Központ és Könyvtár könyvtári részlege gazdag könyvvállománnyal rendelkezik, változatos programokat és szolgáltatásokat kínál az olvasóközönségének. A Könyvtár hasznos alapterülete 614 m². Az intézményben fellelhető dokumentumok száma 2022-ben 85.496 db. Olvasóinak száma 2055 fő. Egész évben különféle gyermekprogramokkal, könyvtári órákkal, író – olvasó találkozók, vetélkedőkkel várják az olvasni szerető közönséget. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete az 51/2013. (VI.17.) számú határozatával Települési Értéktár létrehozásáról döntött. A települési értékek azonosításával, a Települési Értéktár létrehozásával és annak gondozásával, valamint a Vármegyei Értéktárba történő megküldésével a Könyvtárat bízta meg. A Települési Értéktár a Nyírbátor területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény.

A nyírbátori Könyvtár a város kultúrákőzvetítő, információátadó közgyűjteménye. Feladatának tekinti a város és vonzáskörzete lakosai számára biztosítani a könyvtári szolgáltatásokat. Hozzájárul az írni-olvasni tudás fejlesztéséhez, segíti a felnővekvő nemzedék olvasóvá nevelését, az oktatás különböző szintjein kielégíti a tanulók igényeit. A lakosság számára biztosítani kívánja az életen át tartó tanulást, segítséget kíván nyújtani a közhasznú és egyéb információk megszerzéséhez, a szabadidő hasznos és kulturált eltöltéséhez.

A Képviselő-testület a 109/2022. (XI.30.) számú határozatával döntött az önkormányzati feladatellátás átszervezéséről, így 2023.március 1-jei hatállyal létrehozta a Nyírbátori Vagyonkezelő és Szolgáltató Intézményt (székhelye: 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.). Az intézmény ellátja a lakásgazdálkodással, a nem lakás céljára szolgáló helyiségek gazdálkodásával, a városi piac, az inkubátorház üzemeltetésével és a városüzemeltetéssel kapcsolatos feladatokat. Telephelyei:

1. Inkubátorház (4300 Nyírbátor, Ipari park u. 8.)
2. Multifunkciós Közösségi Tér (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 7.)
3. Piac (4300 Nyírbátor, Váci u. 11.)
4. Városi Sporttelep (4300 Nyírbátor, 2968/2 hrsz., 2968/3 hrsz.)
5. Városüzemeltetési telep (4300 Nyírbátor, József A.u. 25.)

Az átszervezést követően a távhőtermeléssel és a távhőszolgáltatással kapcsolatos feladatokat a Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft. végzi.

A Nyírbátori Sport és Turisztikai Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye:4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.) célja: a kézilabda sport működtetése mind a versenysport mind az utánpótlás nevelés területén. A nyírbátori Sárkány Wellness és Gyógyfürdő, a Sárkány Apartman és Kemping és a gyógyászati kezelő üzemeltetése. Nyírbátor idegenforgalom, turizmus feladatainak ellátása, városmarketing.

Nyírbátorban a lakosság egészségügyi alapellátása 5 háziorvosi, 3 gyermekorvosi, 4 fogászati és 1 gyermekfogászati körzetben biztosított.

A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakrendelője (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 1.) az elmúlt évek folyamatos fejlesztéseinek köszönhetően, egy emelt szintű szakrendelővé vált, amely az egészség megőrzésének, a betegségek megelőzésének, gyors diagnosztizálásának és gyógyításának kistérségi központja lett. Az ambuláns járóbeteg-ellátás átfogó

során kiemelt figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére, az életkörülményeik javítására, az esélyegyenlőségük biztosítására.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nyírbátor település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Olyan intézkedések, módszerek kialakítása a cél, melyek:

- segítik a hátrányok csökkentését, vagy annak teljes megszűnését eredményezik,
- támogatják a meglévő intézkedéseket, illetve igényfelmérés alapján új programok, intézkedések bevezetését segítik elő az esélyegyenlőség nevében.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Képviselő- testület az esélyegyenlőségi célcsoportok számára az alábbi főbb szabályozásokkal igyekszik hozzájárulni a jogaik és érdekeik érvényesítéséhez. A HEP figyelembe veszi Nyírbátor Város Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat:

- **7/2014. (III.27.)** önkormányzati rendelete a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díjak megállapításáról
- **1/2015. (I.28.)** önkormányzati rendelete a Nyírbátor Kártáról és a nyírbátori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményekről, támogatásokról
- **7/2015. (II.25.)** önkormányzati rendelete a gyermekvédelem helyi rendszeréről
- **8/2015. (II.25.)** önkormányzati rendelet a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díjak megállapításáról
- **29/2015. (X.28.)** önkormányzati rendelete a távhőszolgáltatásról szóló 2005.évi XVIII. törvény egyes rendelkezéseinek Nyírbátor Város területén történő végrehajtásáról
- **32/2015. (XI.30.)** önkormányzati rendelete a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról
- **34/2015 (XII.17.)** önkormányzati rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybeviteléről és a fizetendő térítési díjról

felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007-2032): A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke. A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztes megélhetéshez.

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), mely 6 prioritást határoz meg olyan területeken, ahol a nők és férfiak társadalmi egyenlőségének eléréséhez határozott kormányzati lépések megtétele szükséges. Ezek a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele; a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása; a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén; az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele ; a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása; a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása.

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Századunk egyik legpozitívabb eredménye a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. A fejlett országokban ez az egyik legnagyobb társadalmi siker - és egyben a legnagyobb kihívás is. Az Időügyi Nemzeti Stratégia hosszú távú célkitűzései 2034-ig kerülnek megfogalmazásra. Ebben az anyagban a cselekvés iránya, az elérendő célállapot, valamint a célállapot eléréséhez szükséges fejlesztendő területek kerülnek meghatározásra. A célkitűzés megvalósítása két ütemben történik :2010-2022-ig, majd 2023-2034-ig. Így a megvalósítás üteme követni tudja az ország gazdasági fejlődését, alkalmazkodva a társadalom- és gazdaságpolitikához, lehetőséget biztosítva a mindenkorinak annak, hogy az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg a fejlesztéshez szükséges beavatkozási feladatokat.

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025) Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló - a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált - ENSZ-Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékoságügyi stratégia 2010-2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye. A 2015-2025. évekre szóló Országos Fogyatékoságügyi Program célja ennek megfelelően az előttünk álló évek szakmapolitikai irányainak meghatározása, valamint az ágazatközi és az államigazgatáson kívüli együttműködések főbb pontjainak kijelölése.

Nyírbátor Város Önkormányzata a következő nyertes pályázatok megvalósításával is törekszik a társadalmi különbségek csökkentésére, a lakosság felzárkóztatására, különös tekintettel az esélyegyenlőségi célcsoportokra:

A pályázati felhívás alapján a célcsoport: a nyírbátori lakosok, a városba látogató turisták.
Pályázati összeg: 530 479 250 Ft

➤ **Nyírbátor Város Gazdaságfejlesztése (azonosítója: TOP_PLUSZ-1.1.1-21-SB1-2022-00006)**

Konzorciumi partner: Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Önkormányzati Hivatal

Nyírbátor Város Önkormányzata uniós forrásból támogatást nyert helyi gazdaságfejlesztés megvalósítására. A beruházás Nyírbátor Ipari Parkjában jön létre, mely a város északi részén helyezkedik el. A beruházás keretein belül a 078 hrsz.-ú József Attila utca folytatása kerül kiépítésre 405 fm hosszban, aszfalt burkolattal. Továbbá a 093 hrsz.-ú Coloplast út folytatását fogjuk kiépíteni 225 fm hosszban, szintén aszfalt burkolattal. Mindkét utca esetében megvalósul a közvilágítás kiépítése és megoldódik a csapadékvíz elvezetése.

Az útépitések mellett az Ipari Parkban egy post-harvest épület létesül válogatógép beépítésével.

Támogatás összege: 749 545 835 Ft

A projekt során a Nyírbátor, Vár u. 1. szám alatti önkormányzati tulajdonú épület felújítására kerül sor, valamint e mellé található 2 melléképület is felújítása is meg fog történni. Az udvaron új kerítés kerül kialakításra, és a jogszabálynak megfelelő számú parkoló épül, valamint eszközbeszerzés történik.

Támogatás összege: 328 768 543 Ft

➤ **Nyírbátori Táncsics Mihály utca felújítása, a Bethlen Gábor és Deák Ferenc utca kiépítése
azonosítója: TOP_PLUSZ-1.2.3-21-SB1-2022-00057**

Nyírbátor Város Önkormányzata uniós forrásból támogatást nyert az egyik önkormányzati gyűjtőút kiépítésére. A pályázat keretein belül Nyírbátor városa két egymás folytatását képező gyűjtőutját, azaz a Bethlen Gábor és Deák Ferenc utcát fogja szilárd burkolattal, okos zebrával, buszmegállóval és kerékpáros nyommal ellátni, illetve az út melletti területet, zöldfelületeit is rendezni kívánja. Mindezek mellett felújítja a Táncsics Mihály utca meglévő aszfalt útburkolatának egy részét is a rossz állapota miatt.

Támogatás összege: 199 665 895 Ft

➤ **Nyírbátor Város Szociális Városrehabilitációja (azonosítója: TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SB1-2022-00002)**

Konzorciumi partner: Nyírbátor Város Szociális Szolgálat

Pályázati összeg: 187 367 914 Ft

Nyírbátor Város Önkormányzata támogatást nyert szociális városrehabilitációs tevékenységek megvalósítására uniós forrásból. A támogatás célja, hogy a nyírbátori szegregátumban és szegregációval veszélyeztetett területen élők az élet minden területén felzárkózzanak, mentális és fizikális fejlődésen menjenek keresztül a programnak köszönhetően. A tevékenységek megvalósításai azt a célt szolgálják, hogy megállítsák a további társadalmi leszakadást a szegregátumban. A pályázat keretében Biztos Kezdet Gyerekház működtetését is vállalja az önkormányzat, a Nyírbátor, József Attila u. 25. szám alatti, 100%-ban önkormányzati tulajdonú épületben.

A célcsoport tagjai minden tevékenység megvalósítása alkalmával az akcióterületen élő személyek. A Pályázatban Nyírbátor Város Önkormányzata és Nyírbátor Város Szociális Szolgálat közösen a Nyírbátor, József A. u. 24. szám alatti épületben Biztos Kezdet Gyerekházat működtet és szociális munkát lát el. A pályázatban a kedvezményezett vállalja számos program megvalósítását, lebonyolítását, eszközök beszerzését.

A projekt indikátorai:

Megvalósítandó programok száma: 9

Társadalmi akciókban résztvevők száma: 150 fő (férfi)

Társadalmi akciókban résztvevők száma: 350 fő (nő)

A pályázati felhívás alapján a célcsoport: a nyírbátori szegregátumban élő személyek.

Megvalósítandó tevékenységek:

Szemétszedési akciók szervezése	BK kísétkelés
Utcakép szépítés, virágosítás	Védőnői tanácsadás, egészségügyi tájékoztató programok, szűrő vizsgálatok szervezése
Tudásátadó összejövetelek szervezése	Gyógy pedagógus foglalkoztatása (megbízási szerződéssel) (számlás)
Családi nap szervezése	Pszichológus foglalkoztatása (megbízási szerződéssel) (számlás)

<i>Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában</i>	17,0	0,5	7,4
<i>Lakásállomány (db)</i>	4727	556	12
<i>Alacsony komfort fokozatú lakások aránya</i>	7,0	33,8	8,3
<i>Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül</i>	47,6	79,9	58,3
<i>Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül</i>	20,0	60,3	41,7
<i>Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül</i>	48,9	19,2	41,7
<i>Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya</i>	39,3	64,8	42,9
<i>Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem</i>	12683		
<i>Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya</i>	35,7	75,3	66,7
<i>A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül</i>	56,9	70,4	54,9
<i>Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)</i>	18,8	59,0	34,8
<i>Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)</i>	10,0	26,5	13,0
<i>A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül</i>	6,6	33,7	8,3
<i>Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül</i>	6,1	16,6	0,0

ingyenes parkolók és az ehhez szükséges infrastruktúra alakulna ki, zöldnövényzettel, utcabútorokkal. A városközpontban meglévő parkolási problémák így jelentősen csökkennének. A parkolót parkolóteltettségi jelzővel fogják ellátni a parkolás megkönnyítése érdekében. Cél: Település általános környezeti állapotának javítása, lakosság helyben tartása.

- **Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Nyírbátorban (azonosítója: TOP_PLUSZ-2.1.1-21-SB1-2022-00042)**

Konzorciumi partner: Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Önkormányzati Hivatal
Pályázati összeg: 450 164 286 Ft

Nyírbátor Város Önkormányzata támogatást nyert energetikai korszerűsítés megvalósítására uniós forrásból. Az elnyert támogatásból a projekt keretében megvalósul a nyírbátori Idősek Bentlakásos Otthona energetikai korszerűsítése az épületek energiahatékonyság-központú fejlesztésével, külső határoló szerkezeteik korszerűsítésével, fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezés cseréjével, háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fotovillamos rendszer kialakításával és levegő-víz-hőszivattyú telepítésével, továbbá megvalósul a Polgármesteri Hivatal energiahatékonyság-központú fejlesztése külső határoló szerkezeteik korszerűsítésével.

- **Nyírbátori Nyitnikék tagóvoda belső felújítása (azonosítója: TOP_PLUSZ-3.3.1-21-SB1-2022-00037)**

Támogatás összege: 198 807 667 Ft

Nyírbátor Város Önkormányzata 198,81 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatásban részesült. A fejlesztés keretei között a Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Nyitnikék tagóvodájának belső felújítása, az elavult berendezési bútorok, illetve a játszótéri elemek cseréjére kerül sor.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Meg kell említeni azokat a dokumentumokat, koncepciókat, melyek konkrét tervek is meghatároznak saját területre vonatkoztatva. A már meglévő, illetve tervezett stratégiákkal összhangban kerül megalkotásra a HEP.

- Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2015-ben készült el, melynek része az Antiszegregációs Program.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisából, valamint a helyben rendelkezésünkre álló nyilvántartásokból, az intézmények által nyújtott adatszolgáltatásokból gyűjtöttük össze. Felhasználásra kerültek az ágazati beszámolók adatai, megállapításai és az egyes ágazatokban dolgozó szakemberek tapasztalatai is. Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatok gyűjtése elsősorban a mélyszegénységben és a szegregátumban élők életkörülményeiről, fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás. Több helyen van adathiány, mivel a megelőző évi hivatalos statisztikai adatok több helyen még nem állnak rendelkezésre.

A különböző forrásokból szerzett, ugyanazon területet érintő adatok több esetben eltérést mutatnak

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új keletű fogalom, a XX. században jelent meg. Azt a jelenséget értjük alatta, amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni. A mélyszegénység fogalmát a Társadalmi Megújulás Operatív Program (későbbiekben: TÁMOP) „Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért” című pályázati felhívás bizonyos része írja le pontosan. Eszerint: „Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újra termelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

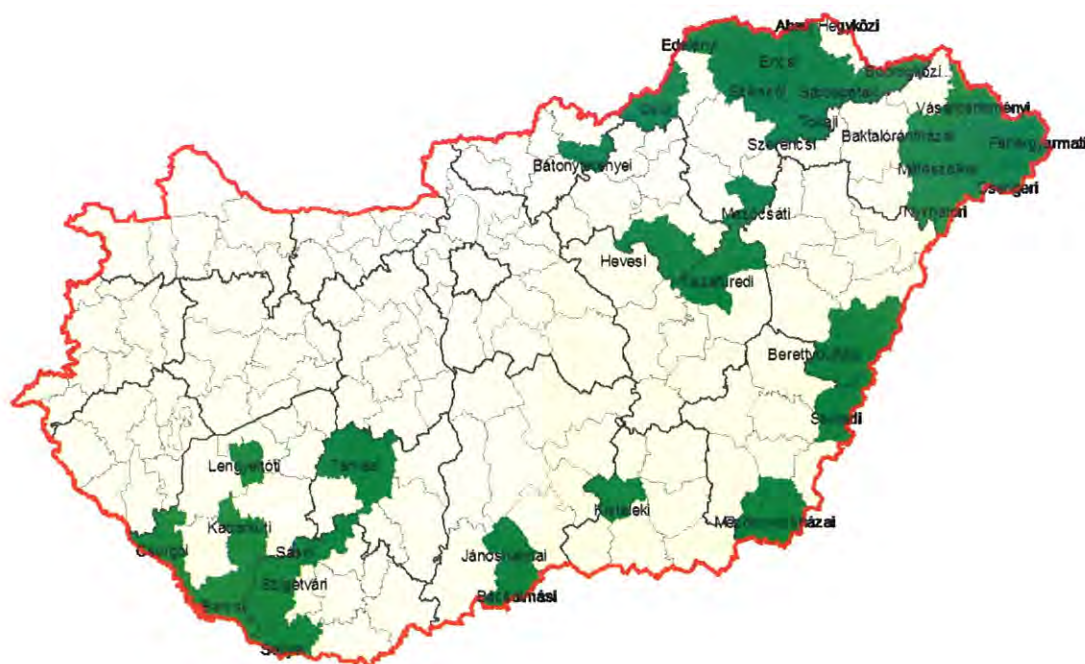
A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők.

Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. 2022-ben az egy főre eső létminimum összege a saját lakásban élők esetében nettó 130 ezer forint körül volt. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki, köztük 850 000 gyermek.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Ezekben a térségekben a születéskor várható élettartam is lényegesen alacsonyabb.

Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású. „A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.” (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

A KSH adatai szerint 2020-ban a relatív jövedelmi szegénységi arány 12,7% volt Magyarországon.

LHH kistérségek Magyarországon napjainkban (forrás: <http://www.nfu.hu>)

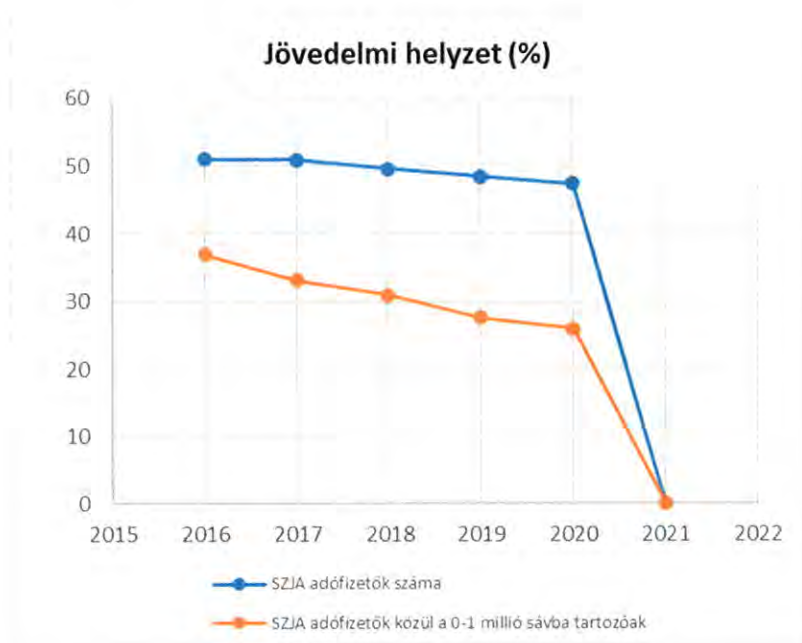
Ezen térségek leginkább az ország északkeleti részében találhatók; Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Sajó és a Bodroghöz közti területen, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Másik fontos térség a Dél-Dunántúl bizonyos részei, úgy, mint az Ormánság, vagy Tolna megyében a Tamási kistérség. A jövedelmi egyenlőtlenségek földrajzi szempontból is léteznek: a KSH szerint Budapesten a legmagasabb a családok vagyona és a legalacsonyabb pedig az Észak-Magyarországon élőké. Egy átlagos budapesti háztartás több mint háromszor vagyonosabb, mint egy észak-magyarországi.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzete

A népesség **etnikai összetételét tekintve jelentős a cigány kisebbség aránya**. Az önkormányzat a Helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve nagy figyelmet fordít a hátrányos helyzetű lakosok integrációjára, társadalmi beilleszkedésének elősegítésére, lakókörnyezetük rendbetételére, képzésükre, foglalkoztatásukra, felzárkóztatásukra. Európai Unió támogatással megvalósult az érintett északi városrész rehabilitációja (utak burkolása, terek, zöldfelületek létrehozása, közösségi ház építése). Emellett TIOP és TÁMOP programok (felzárkóztatás, képzés, munkaerő piaci integráció, hagyományörzés, identitás megőrzés) kerültek megvalósításra, vagy vannak folyamatban.

A rendszerváltás óta végbement változások jelentős hatással voltak a lakosság széles rétegeinek életkörülményeire. Új, illetve addig rejtett szociális problémák (például hajléktalanság, munkanélküliség, létbizonytalanság, szenvedélybetegségek) jelentek meg egyre gyakrabban, miközben tért nyert a társadalmi individualizálódás és megnőtt az egyszemélyes háztartások aránya. A jövedelmek erőteljes differenciálódása és a családi kapcsolatok hiánya, illetve lazulása folytán egyre többen szorultak valamilyen pénzbeli vagy természetbeni támogatásra, szervezett keretek között folyó szociális gondoskodásra. A leghátrányosabb helyzetbe az idősek, a hosszabb ideje munkanélküliek, az alacsony jövedelmű gyermekes családok, az egészségkárosodott, csökkent munkaképességű személyek kerültek. Az elmúlt húsz évben folyamatosan bővült a szociális támogatásra szorulóak száma. A kedvezőtlen gazdasági viszonyok között végbemenő demográfiai folyamatok, a népesség korösszetételének megváltozása, a lakosság öregedése és az alacsony termékenység mellett meg-

Forrás: TelR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az esélyegyenlőség kulcselemei a foglalkoztatottság és a munkavégzés, mert ezek jelentősen hozzájárulnak a lakosság gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. A mélyszegénység kialakulásának és konzerválódásának egyik fő oka a munkajövedelem hiánya. Az átlagnál is kedvezőtlenebb a romák, de főleg a roma nők munkaerő-piaci helyzete, aminek fő oka a cigányság tradicionálisabb családszerkezetében és a gyerekek magas számában keresendő. Az alábbi táblázatok jól szemléltetik a városunkra jellemző foglalkoztatottságot, bemutatva az elmúlt évek változásait nemek és korosztályok szerinti bontásban.

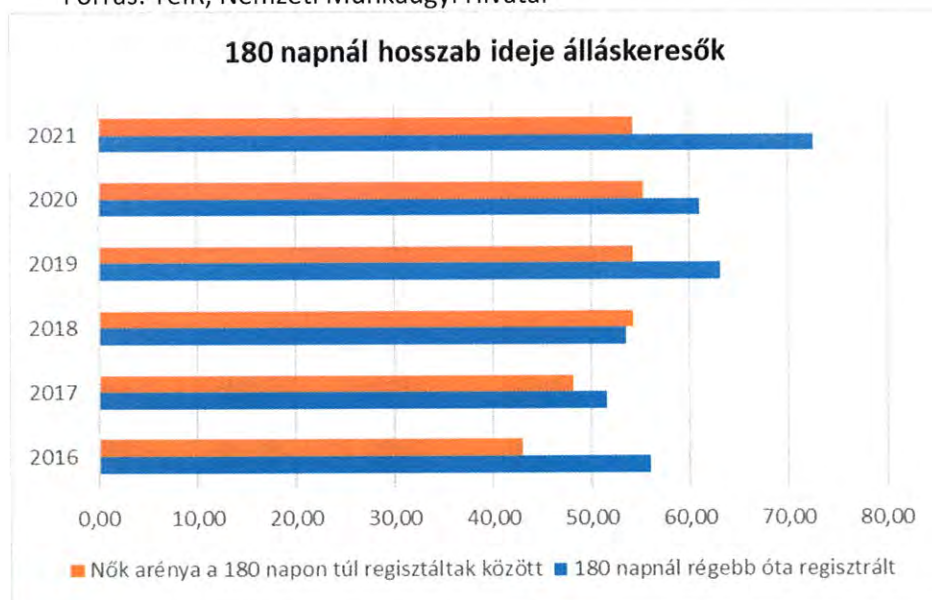
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	754	782	848	867	883	850
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	53,00	50,00	50,00	66,00	42,00	43,00
	%	7,03%	6,39%	5,90%	7,61%	4,76%	5,06%
21-25 év (TS 038)	Fő	117,00	119,00	102,00	107,00	94,00	102,00
	%	15,52%	15,22%	12,03%	12,34%	10,65%	12,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	90,00	87,00	100,00	95,00	99,00	83,00
	%	11,94%	11,13%	11,79%	10,96%	11,21%	9,76%
31-35 év (TS 040)	Fő	82,00	82,00	96,00	107,00	118,00	93,00
	%	10,88%	10,49%	11,32%	12,34%	13,36%	10,94%
36-40 év (TS 041)	Fő	100,00	101,00	110,00	98,00	85,00	81,00
	%	13,26%	12,92%	12,97%	11,30%	9,63%	9,53%
41-45 év (TS 042)	Fő	88,00	108,00	111,00	95,00	112,00	112,00
	%	11,67%	13,81%	13,09%	10,96%	12,68%	13,18%
46-50 év (TS 043)	Fő	84,00	83,00	96,00	95,00	104,00	112,00
	%	11,14%	10,61%	11,32%	10,96%	11,78%	13,18%
51-55 év (TS 044)	Fő	73,00	68,00	81,00	87,00	93,00	85,00
	%	9,68%	8,70%	9,55%	10,03%	10,53%	10,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	52,00	62,00	67,00	70,00	72,00	75,00
	%	6,90%	7,93%	7,90%	8,07%	8,15%	8,82%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	15,00	22,00	35,00	47,00	64,00	64,00
	%	1,99%	2,81%	4,13%	5,42%	7,25%	7,53%

A nyilvántartott állás kereső száma a 2016 és 2020 között eltelt években 129 fővel emelkedett, míg 2020-ról 2021-re 33 fővel csökkent-ahogyan ez 3.2.2. sz. táblázatból is kitűnik.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az iskolai végzettség, szakképzettség fontos szempontja a foglalkoztatásnak, mely a szegénység vizsgálatánál, a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. Az alacsony iskolai végzettség, iskolázatlanság a mélyszegénységben élők és a roma lakosság körében igen jellemző, elsősorban a családi minta átöröklése, a támogatottság hiánya miatt. Az adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező nők aránya közel 10 %-kal magasabb a férfiakéhoz képest. Jól tükröződik, hogy a célcsoport női tagjai ebben az életkorban valószínűleg gyermekvállalás miatt kikerülnek az iskolából, s később sem szerzik meg az alapvégzettséget. A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik között a legnagyobb arányban az általános iskolai végzettséggel rendelkezők szerepelnek és a legkisebb az aránya a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűeknek. (3.2.4.sz. táblázat)

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	754	113	14,99%	398	52,79%	243	32,23%
2017	782	123	15,73%	433	55,37%	226	28,90%
2018	848	137	16,16%	470	55,42%	241	28,42%
2019	867	117	13,49%	507	58,48%	243	28,03%

2019	208	146
2020	355	112
2021	147	102

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2021. évi programok keretében vállalt és megvalósított tevékenységek, melyek egy része 2022. évre is áthúzódott:

3.2.5.a) sz. táblázat-Közmunkaprogram

program elnevezése	időszak	létszám (fő)
Szociális jellegű: (belvíz-elvezetési rendszerek kezelése, közúthálózat karbantartása, mezőgazdasági utak rendbetétele, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása)	2021.03.05. – 2022.02.28.	25
Helyi sajátosságokra épülő	2021.03.05. – 2022.02.28.	10
Hosszú közfoglalkoztatás	2021.03.05. – 2022.02.28.	6
Összesen:		41

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

- Belvíz-elvezetési rendszerek kezelése*

A város területén folyamatosan végezték a csapadékvíz elvezető rendszerek takarítását, (tisztító aknák kézi takarítását, nyílt árkok kaszálását kb. 1 200 m hosszán úttestekről. Mindezen feladatok elvégzésével jelentős mértékben növelték a város belvízvédelmét. Az árokpártok tisztításakor, kaszálásakor, cserje-irtásakor a terület mértéke közel 2 000 m². Parlagfű mentesítéssel megtisztított terület nagysága 18 000 m².

- Közúthálózat karbantartása*

Nyírbátor belterületén a burkolt utak karbantartását, kátyúzását, padkák rendbetételét valósították meg. A megtisztított közutak hossza 7 000 m, padkázott közút hossza 13 000 m. Az utak széleinek parlagfű

Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási program:

A korábbi években a saját erőből épített játszótereket, valamint a régebben kialakítottakat is közfoglalkoztatási program keretében javítanak és tennék biztonságosabbá. A város közigazgatási belterületén található pihenőpadok, lócák, szemetesek, filagóriák és a kutya-futtatóban található fa készítésű elemek szükség szerinti felújítását tervezik.

Szociális jellegű közfoglalkoztatási program:

- Közúthálózat karbantartása
- Belvíz-elvezető rendszerek kezelése
- Mezőgazdasági földutak karbantartása
- Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása

Tervezik a burkolt belterületi utak kátyúzását, útpadkák szükség szerinti javítását elvégezni a város egész területén. Tervezett megtisztított közutak hossza 7 000 m, padkázott közutak hossza 13 000 m. A mezőgazdasági utak karbantartása indokolt, mert a munkagépek folyamatosan kigödrösítik a földutakat, a növényzet benövi azokat. Ezzel könnyebbé válhat a magántulajdonban lévő földek megközelítése, illetve a magángazdák tulajdonában lévő gépek berendezések állagának megóvása. A programban 30 km földutat készülnek rendbe tenni, 7 fő bevonásával. Gépi és kézi kaszálással szeretnék a parlagfű mentesítést elvégezni, az előírt évi négyszeri kaszálással közel 18.000 m² területen. A téli hónapokban kerülne sor a fasorok ritkítására, gyérítésére és a földutakra behajló sarjak levágására.

Hosszú közfoglalkoztatás:

A Hosszú közfoglalkoztatás keretében 5 fő állandó foglalkoztatása szerepel a tervek között, akik a város közterületein minden takarítással kapcsolatos (kommunális hulladékgyűjtés, hó eltakarítás, síkosság mentesítés) munkát el fognak végezni.

A Hosszú közfoglalkoztatásban részt vevők vas-és acélfeldolgozó képzésben vesznek részt.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;*

Nyírbátor biztos gazdasági alapokon álló, folyamatosan fejlődő kisváros, melynek az egyik gazdasági centruma az Ipari Park, a másik pedig a Déli Iparterület. Ebből adódóan ez két a városrész adja az ipari termelés döntő részét, valamint a foglalkoztatási potenciáljuk is kiemelkedő. A város nem munkanélküliséggel küzd, bár az is jelen van, hanem a képzett munkaerő hiányával. A nyírbátori nemzetközi cégekhez kb. 179 településről szállítják a dolgozókat nap, mint nap. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 83/2016. (XI.30.) önkormányzati határozatával elfogadta az „**Esély a jövőért**” Programot. Az önkormányzati program segítséget nyújt a munkanélküli, vagy közmunkából élő nyírbátori lakosoknak, hogy esélyessé váljanak az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedésre. Meghatározza a Programban résztvevők kötelezettségeit, lehetőségeit, a programba történő belépés, kilépés, kizárás részletes szabályait. A Szabályzat mellékletét képezi a foglalkoztatókkal és a programban résztvevőkkel kötendő együttműködési megállapodás. A program elsődleges ösztönző támogatásokat tartalmaz arra nézve, hogy minél több személy képes legyen kilépni az elsődleges munkaerő piacra. Az ösztönző elemek - munkafelvételi szociális támogatás, intézményi gyermekétkeztetési támogatás, munkakezdési szociális támogatás, képzési szociális támogatás, egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók szociális támogatása - mellett a programban résztvevőktől elvárt kötelezettséget is tartalmaz (lakókörnyezet rendbetétele, óvodáztatási, iskoláztatási

termékké fejlessze, üzleti alapokra helyezze, valamint az Ipari Parkban működő, újonnan betelepülő kezdő vagy új, fejlődési szakaszba lépő mikro- és kisvállalkozások növekedési pályára állását elősegítse. A Nyírbátori Inkubátorház és Szolgáltató Központ a szolgáltatások széles skáláját kínálja az ideiglenes segítségre szoruló vállalkozóknak.

Vállalkozások

Nyírbátorban közel 2250 bejegyzett vállalkozás működik. Újszerű tevékenységként jelent meg az internetes kereskedelem, nőtt a használt cikkekkel kereskedők száma, és emelkedett a meleg –hideg ételt forgalmazók száma is. Az utóbb években növekedett az új vállalkozások száma, ami új munkalehetőségeket is teremtett. Míg 2020-ban a működő vállalkozások száma 1179 volt, addig 2022-ben közel 2250-re nőtt a számuk.

A legjelentősebb munkáltatók és iparüzési adót fizetők, a TOP 100 – ban is benne lévő cégek, vállalkozások:

1. Bátor-Trade Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
 2. Coloplast Hungary Kft
 3. Diehl Aviation Hungary Kft
 4. Éden 96 Kft
 5. Farmol Hungary Termelői és Kereskedelmi Kft.
 6. Gloster Zöldség- Gyümölcs feldolgozó és Kereskedelmi Kft.
 7. Grovi Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
 8. MSK Hungary Gépgyártó Bt
 9. Nyírerdő Zrt.
 10. Nyírzem Zrt.
 11. P&P Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
 12. Rosenberger Magyarország Kft.
 13. Serioplast Hungary Kft
 14. Tranzitker –Tranzitfood Kft.
 15. TVP Gabona kereskedőház Kft.
 16. Unilever Magyarország Kft
- A Coloplast Hungary Kft.
 - A Diehl Aircabin Hungary Kft.
 - A Farmol Hungary Kft.
 - Serioplast Hungary Kft.
 - Unilever Magyarország Kft.
 - Rosenberger Magyarország Kft.

Nyírbátorban a mezőgazdasági feldolgozóipari kapacitások aránya is kiemelkedő, emellett nagy jelentőséggel bír a gépgyártás is.

A város Önkormányzata számos befektetés-ösztönzési tevékenységgel segíti a cégek letelepedését:

- adatot és információt nyújt a településről, a munkaerőpiac aktuális helyzetéről, a közművek kiépítettségéről, a központi és helyi adókról stb.;
- soron kívüli ügyintézással gyorsítja az engedélyezési eljárást, közreműködik más hatóságokhoz tartozó eljárások ügyintézésében;
- igény szerint rész vesz a kiszolgáló közművek tervezésében és kiépítésében;
- szolgáltató, beszállító és kivitelező cégeket ajánl, valamint segíti a megegyezés létrejöttét.

Az Ipari Park külföldi működő tőkével megvalósított fejlesztései zöldmezős beruházások voltak, amelyek keretében modern termelési kapacitásokat építettek ki. 2018-ban a településen 235 telephellyel bejelentett egyéni vállalkozást regisztráltak. A kínálatot nagymértékben befolyásolja a nemzetközi kereskedelmi láncok megjelenése. (SPAR, TESCO, PENNY MARKET). A

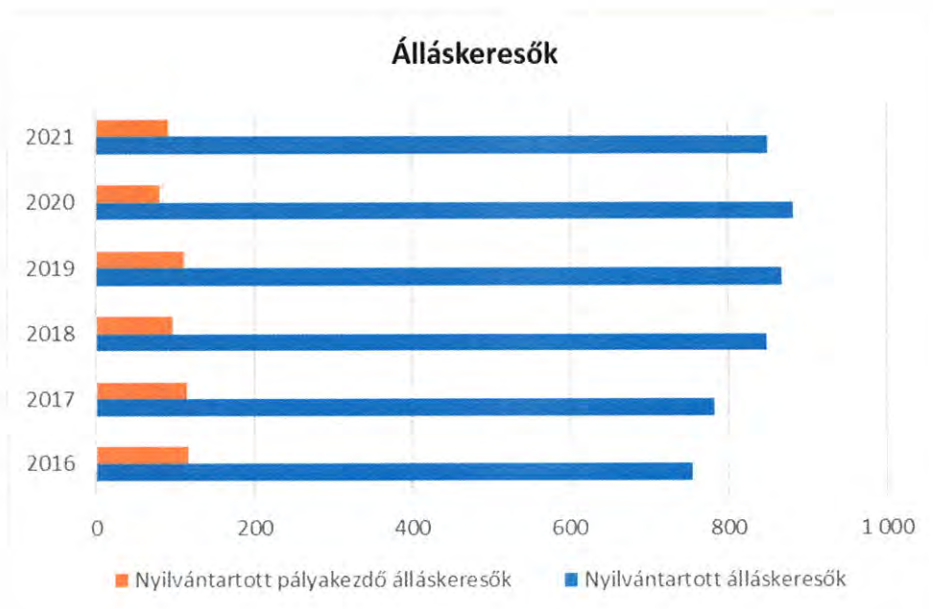
alapanyagokból a késztermékek, milyen munkafolyamatokon mennek keresztül addig, amíg eljutnak a végtermékig.

Az EFOP pályázat keretében végzett pályaeorientációs program sikeres és eredményes volt, ezért a pályázat lezárulta után folytatódik tovább. A városban működő általános- és középiskolák egyaránt megrendezik a pályaeorientációs napokat, amelyeken bemutatkoznak a városban működő cégek, megismerhetik az általuk biztosított diákmunka lehetőségeit. Emellett a középfokú és a felsőfokú oktatási intézmények is lehetőséget kapnak a bemutatkozásra.

A 2022-ben indított Legyél Te is NYÍRBÁTORI elnevezésű program keretében folyamatosan nyújtunk pályaválasztási tájékoztatót (életpályamodellt), az általános- és középiskolások részére, bemutattva azokat a műszaki- és egyéb szakmákat, melyek Nyírbátorban a szakképzésben elsajátíthatóak és helyben álláslehetőség is adott az elhelyezkedésre. 2022-ben két alkalommal állásbörze is megrendezésre került a városban.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	754	116
2017	782	114
2018	848	97
2019	867	111
2020	883	81
2021	850	92

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg. Az önkormányzat Városüzemeltetési csoportja bonyolítja le közfoglalkoztatást, amelynek keretében aktív korúak ellátásában részesülők foglalkoztatása történik.

A közfoglalkoztatott munkavállalók segítik valamennyi önkormányzati intézmény és gazdasági társaság feladatellátását. Segítséget nyújtunk a szakrendelő és a háziorvosi rendelők, valamint a Járási Hivatal egyes épületeinek üzemeltetéséhez, különböző civil szervezetek és egyházak feladatellátásához. Összességében elmondható, hogy a városban nincs olyan közfeladatot ellátó szerv, amelynek munkáját ne segítenék közfoglalkoztatás keretében. A roma munkavállalók számáról nem rendelkezik statisztikai adatokkal az önkormányzat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál éreztetni hatásait. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

„A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”²

„A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés. A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk. (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...) A munkáltató feladata, hogy minden szükséges intézkedést tegyen a hátrányos megkülönböztetés ellen, különösen, ha arra a munkahelyen vagy a munkaerőpiacon kerül sor.”³

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A nevelési –oktatási intézményekben már az óvodás kortól lehetőségük van a gyerekeknek a digitális ismereteik megalapozására. Az óvodákban megtalálható és mindennapi használatban van a Digitális OkosJáték (DIOO), amely olyan digitális eszköz, ami pontos képet ad az egyes gyermekek fejlődéséről, aktuális állapotukról és a fejlesztendő képességeikről. A játékos képességfejlesztő feladatok megoldása során feltérképezi a kisgyermekek részképességeit, amiről az óvodapedagógusok folyamatosan tájékoztatják a szülőket.

² http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

³ 78 Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, <http://www.neki.hu/kiadvanyok/valtozasok/dizskriminacioafoglalk.htm>

közzolgáltatási szerződésben szereplő felhasználási hellyel megegyezik. támogatásra való jogosultság egyéb feltétele a rendezett lakókörnyezet folyamatos biztosítása. A települési lakhatási támogatást egy évre kell megállapítani, ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

ab) A települési gyógyszer-támogatás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

Települési gyógyszer-támogatás állapítható meg annak a személynek, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 288%-át, egyedülálló személy esetében a 345%-át és az igazolt havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértéke eléri, vagy meghaladja a szociális vetítési alap összegének 15%-át, feltéve, hogy

- a) a kérelmező közgyógyellátási igazolvánnyal és
- b) a kérelmező és családja vagyonnal nem rendelkezik.

A támogatás összege az igazolt havi gyógyszerköltség 50%-a, de legfeljebb 8000 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

A települési gyógyszer-támogatás igényléséhez a jövedelem és vagyonnyilatkozat mellett a következő dokumentumok, igazolások szükségesek: a háziorvos igazolása a havi rendszeres gyógyszer szükségletéről és a gyógyszerész igazolása a havi gyógyszerköltségről. A rendszeres gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési támogatást egy évre kell megállapítani.

b) A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást nyújt.

Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:

- a kérelmező vagy a kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók valamelyikének hirtelen fellépő, és kórházi ápolást igénylő betegsége, továbbá súlyos vagy életveszélyes sérüléssel járó balesete,
- a kérelmező vagy a kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók valamelyikének munkanélkülisége, a munkahely elvesztését követő 30 napon belül,
- lakhatást biztosító épületet elpusztító, vagy e rendeltetését akadályozó köztudomású elemi kár (különösen tűz, szél- illetve hóvihár, belvíz, más időjárási károsító hatás), vagy meghibásodás (különösen csőtörés, gázrobbanás, elektromos meghibásodás),
- a lakáshasználat jogának tényleges elvesztése, hajléktalanná válás,
- bűncselekmény, vagy szabálysértés (különösen rablás, lopás, betörés) következtében elszenvedett létfenntartást veszélyeztető élethelyzet,
- egyedülálló személynek büntetés végrehajtási intézetből történő elbocsátása,
- a kérelmező 3 egymást követő napot meghaladó kórházi kezelésre szorul,
- a gyermek 3 egymást követő napot meghaladó kórházi kezelésre szorul,
- a gyermek betegsége miatt a szülő harminc egymást, követő napot meghaladó táppénzt vesz igénybe,
- a gyermek betegsége miatt társadalombiztosítási szerv által nem finanszírozott gyógyászati segédeszköz használatára szorul, és közgyógyellátásra nem jogosult,
- a gyermeket gondozó/nevelő család családok átmeneti otthonába kerül,
- a gyermek védelembe vételére kerül sor a család anyagi körülményei miatt,
- a törvényes felügyeletet ellátó szülő halála esetén az árvaellátás megállapításáig
- nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás.

Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási probléma különösen:

- adósság miatt kikapcsolt közüzemi szolgáltatás (áram, víz, gáz) újra üzembe helyezésének anyagi terhe,

- egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók települési támogatása esetén a munkáltató általi egyszerűsített foglalkoztatásáról szóló igazolás, mely tartalmazza a ledolgozott napok számát.

e) Köztetetés: A Képviselő-testület az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek a megtérítési kötelezettsége alól részben vagy egészben - amennyiben annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné - mentesíti.

a megtérítési összeget elengedheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy családjának az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegét, egyedül élő esetén a 150% - át, a megtérítési összeget a köztemetés költségének 50%-ig csökkentheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy a családjának az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 130%-át, egyedül élő esetén a 170%-át,

feltéve, ha a kérelmező és családja vagyonnal nem rendelkezik. A képviselő-testület az eltemetésre kötelezett személy kérelmére a megtérítési összeg maximum 12 havi részletben történő visszafizetését engedélyezheti.

Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására a következő személyek jogosultak:

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette (vagy legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett) vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékossági támogatásban részesül;
- az a munkanélküli személy, aki már nem jogosult álláskeresési ellátásra (vagy nem jogosult a jövedelem kiegészítés semelyik formájára, ez esetben az állami foglalkoztatási szervvel való bizonyos ideig tartó együttműködés szükséges);
- valamint megélhetése más módon nem biztosítható

Valamely személy megélhetése abban az esetben nem biztosított, ha a család egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap mindenkor legkisebb összegének 90%-át.

Az aktív korúak ellátásának két típusa van: az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, melynek havi összege a szociális vetítési alap összegének 80%-a, azaz 22.800 Ft.

Nem vehet igénybe foglalkoztatást helyettesítő támogatást az a személy,

- aki egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesül, vagy
- aki megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül, vagy
- aki gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban részesül, vagy
- aki álláskeresési ellátásban részesül, vagy
- aki képzési támogatásként nyújtott keresetpótló juttatásban részesül, vagy
- aki gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult, ha gyermeke még nincs féléves, vagy
- aki köznevelési vagy felsőoktatási intézmény nappali rendszerű oktatásában tanul, vagy
- akinek családjában másvalaki foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy a támogatás folyósításának ideje alatt jogosult: közgyógyellátásra, továbbá egészségügyi szolgáltatásra, továbbá utazási kedvezményre a helyi személyszállításban.

2015. március 1. napjától hatályba lépő rendelkezése értelmében az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban- és gyermek napközi otthonban, óvodában vagy

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök leginkább az álláskeresők számára nyújtható anyagi és egyéb támogatások köre, egészen addig, ameddig nem sikerül munkahelyet találniuk. Ezek az eszközök tehát az álláskeresői ellátást szolgálják a munkanélküliség időszakában, akik a 3.3.2.sz. táblázat mutatószámai szerint nagyon magas százalékban (60-85%) érintettek.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	470	62,33%	n.a.	-	525	69,63%
2017	517	66,11%	571	73,02%	587	75,06%
2018	577	68,04%	546	64,40%	644	75,94%
2019	611	70,47%	583	67,26%	698	80,51%
2020	620	70,22%	531	60,18%	721	81,65%
2021	635	74,71%	575	67,66%	725	85,29%

2018	62
2019	51
2020	54
2021	48

Forrás: TeIR, KSH

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakásállomány 2016-tól a 2021-ig eltelt években folyamatosan gyarapodott. A legtöbb lakás 2020-ban épült. A közüemi szennyvíz-gyűjtőhálózatba bekapcsolt lakások aránya szintén növekedést mutat. A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 2019-ig emelkedett, majd 2020-ban már csökkenés mutatkozott. (3.4.1.sz. táblázat)

Lakásállomány és minősége

fiatalok helyben maradását, életkezdésüket. Ezen lakások úgynevezett költség elven működtetett lakások, bérük a piaci viszonyok figyelembevételével alakult ki, kiutalásuk feltétele a nyírbátori munkahely, vagy lakcím, illetve a bérleti díjhoz igazodó jövedelem igazolása.

Ezen túlmenően vannak még az önkormányzat tulajdonában bérlakások, melyek díját az önkormányzat rendeletben határozza meg, és bérletükre pályázatot kell benyújtani. A vármegye többi kisvárosához képest a bérlakás állomány lényegesen magasabb.

A gazdaság dinamikus fejlődése következtében egyre nagyobb igény mutatkozik a bérlakások iránt. Nyírbátor Város Önkormányzata felismerve ezt a szükségletet, bérlakás programot indított saját erőből. Ezzel is ösztönözve a más településekről bejáró munkavállalókat a nyírbátori letelepedésre. A bérlakás állomány növekedését mutatja a 3.4.2.sz. táblázat 3.oszlopa.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	4 729	n.a.	187	n.a.	49	n.a.	0
2017	4 754	n.a.	167	n.a.	29	n.a.	0
2018	4 758	n.a.	165	n.a.	27	n.a.	0
2019	4 760	n.a.	165	n.a.	27	n.a.	0
2020	4 834	n.a.	236	n.a.	27	n.a.	0
2021	4 838	n.a.	236	n.a.	27	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

Az önkormányzat 2022-ben 236 db önkormányzati bérlakással rendelkezik:

- ✓ Fecskeházban 36 db lakás van.
- ✓ Pályázat útján hasznosított: 71 db lakás.
- ✓ Munkaköri lakások száma: 25 db.
- ✓ Bérlokkijelöléssel terhelt lakások száma: 6 db.
- ✓ Szociális bérlakások száma: 27db.
- ✓ Új önkormányzati bérlakások száma: 71 db.

Nyírbátor város fejlődése és az itt élők helyben tartása érdekében az önkormányzat egyik kiemelt célja a lakások és a lakókörnyezet fejlesztése. Ennek legfontosabb lépcsőjeként, 2019-2020 –ban, Szénaréti Lakópark néven, egy új lakóövezet került kialakításra a Szénaréti-tó mellett. A beruházás összköltsége 1.028.685.000 forint volt.

A 71 önkormányzati bérlakás ünnepélyes alapkövetétele 2019. augusztus 28-án volt és 2020.december 21. napjától az új lakók megkezdheték a beköltözést. A földszinten és az 1. emeleten 41,50 m² +erkélyes lakások találhatók. A 2. emeleten 37,66 m²; 39,12 m² és 44,19 m² alapterületű lakások vannak. A lakásokhoz konyhabútor, tűzhely és pára elszívó tartozik.

• komfortos lakás esetében	497,- Ft/m ² /hó
• félkomfortos lakás esetében	66,- Ft/m ² /hó
• komfort nélküli lakás esetében	56,- Ft/m ² /hó

A város egyéb területein található, a panel program keretében hőszigetelésben részesült lakások esetében a havi bérleti díj:

• összkomfortos lakás esetében	573,- Ft/m ² /hó
• komfortos lakás esetében	525,- Ft/m ² /hó

Az érdeklődőknek kérelmezniük kell a bérleményt és a szociális szempontok figyelembevételével jelölhető ki a lakó. A szociális bérlő kijelölés iránti kérelmet a jegyzőhöz kell benyújtani az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon. Szociális bérlakásra az a személy jogosult, akinek nincs 1/1 tulajdoni arányban lakástulajdona és:

- háztartásában legalább egy kiskorú gyermek, vagy tartósan keresőképtelen nagykorú személy van, vagy mindkét házastárs (élettárs) nyugdíjas,
- ahol az egy főre eső havi nettó jövedelem:
nyugdíjasok, egyedülálló személyek, gyermek nélküli fiatal házaspárok esetében nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét,
egy vagy több gyermekes családok és egyéb lakásigénylők esetében pedig nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének másfélszeresét.
- az igénylés benyújtását megelőzően a város közigazgatási területén legalább hároméves állandó lakcímbeljelentés alapján életvitelszerű helybennlakással rendelkeznek, amely a lakcímet igazoló hatósági igazolvány, illetve a személyi igazolványba történt bejegyzéssel igazolható.

Egyre nagyobb igény mutatkozik erre a típusú lakhatás biztosítására, egyenes arányban a szociális helyzet romlásával. Komfort nélküli lakásokra is igény lenne, azok alacsony bérleti költségei miatt.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanokban történő lakhatás.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A város északi részén a főleg romák által lakott területeken sok az igen nagy számban lakott lakás és a lakások felszereltsége, komfort ellátottsága nem éri el a kívánt szintet. Az önkormányzat a felújításhoz szükséges források hiánya miatt a lakások értékesítését szorgalmazza.

A hajléktalan személyek átmeneti szállásaként működik az Éjjeli menedékhely. A Menedékhelyet felnőtt emberek vehetik igénybe, akik Nyírbátori települési lakcímmel rendelkeznek, de lakhatásuk biztonságosan nem megoldott. Az intézmény 10 engedélyezett férőhellyel rendelkezik. Az elhelyezést 2 db 5 ágyas szobában történik, és egy orvosi szoba is rendelkezésre áll, ha szükséges külön elhelyezni az ellátottat. Heti rendszerességgel orvosi ellátást biztosítanak az ott tartózkodók számára. A Menedékhely működését házirend szabályozza.

A menedékhelyet igénybevevő személynek minden nap jelentkeznie kell felvételre, a felvétel érkezési sorrendben történik.

- Az elhelyezés minden esetben csak egy éjszakára szól.

- a támogatott szolgáltatást szolgáltatási vagy közszolgáltatási szerződés alapján szerződőként igénybe vevő fogyasztónak és a fogyasztási helynek a szolgáltató általi azonosításához szükséges adatot.

A települési lakhatási támogatást egy évre kell megállapítani és ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

A települési támogatásokat igénybe vevők száma a 3.4.3 sz. táblázat szerint 2017-től 2021-ig folyamatos csökkenést jelez. Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma 2019-ig szintén csökkenést mutat. 2019-ben a statisztikai adatszolgáltatás megváltozott szerkezete miatt itt jelent meg a 75 év feletti nyírbátori lakosok számára, évente egy alkalommal kiutalt 5000 forintos támogatás.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	2 183	26
2018	2 177	21
2019	2 286	684
2020	1 873	18
2021	1 508	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

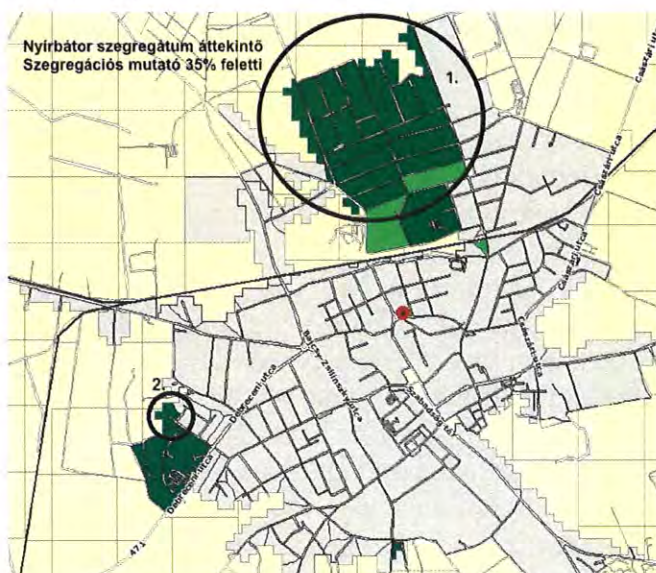
A települési támogatások közül a lakhatást segítő támogatások igénylése évről -évre kisebb számban érkezik az önkormányzathoz.

f) eladósodottság

Az eladósodás komoly problémát jelent, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, illetve több gyermekes családok esetében. 2015-ig létezett az adósságcsökkentési támogatás, amely a tartozás visszafizetéséhez biztosított pénzbeli juttatás volt, melyet a hitelező felé kellett folyósítani. A támogatás igénybevételének feltétele volt az adósságkezelési tanácsadón való részvétel. Az adósságkezelési szolgáltatás szabályai 2015. március

2.sz.térkép

Az 2.sz. térkép sötétzöld színnel, valamint számmal jelöli a szegregátumokat, míg a világoszöldszínnel jelölt területeket szegregációs folyamatok veszélyeztetik.

A segélyezési adatok vizsgálata, a helyszíni terepbejárás és az önkormányzat szakembereinek tapasztalata, valamint a korábbi antiszegregációs tervet is jóváhagyó antiszegregációs szakértő álláspontja azt a korábban is érvényes megállapítást támasztja alá, hogy csak az 1. jelölésű terület tekinthető valódi szegregátumnak.⁵

Az Északi lakóterület szegregációs folyamatainak háttérében részben történelmi, a XIX. század éveire visszanyúló városszerkezeti okok állnak. Ugyanakkor az ipari fejlődés a város e területéhez kapcsolódott. Az így érvényesülő kettős hatás, valamint a vasútvonal erősítette a városközponttól történő elkülönülést, jöllehet a terület Nyírbátor szerves része. A szegregált terület a belvárostól és a turisztikai övezettől nem messze helyezkedik el, családi házas övezettel, az Ipari Parkkal, illetve a Városközponttal határolt.

⁵ A 2. szegregátum lakosainak száma épp csak meghaladja a határértéket (51 fő), lakókörnyezete megfelelő, az adatok a szegregátum területén kifejezetten kedvező irányba változtak.

koherens, következetesen alkalmazott és végig vitt programokkal, célzott adekvát intézkedésekkel valósíthatók meg, amelynek feltétele az érintettek együttműködése is.

E cél elérését szolgálja az Antiszegregációs Terv, amelyben a szegregáció lebontásának és az integráció előmozdításának, megvalósításának alapvetéseit, eszközrendszerét és erőforrásait határozzuk meg, foglaljuk össze, és amely a továbbiakban a város ez irányú célkitűzéseinek alapdokumentuma.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;*

Az Északi lakóterületen él a lakónépesség közel 27%-a, amely számos szempontból eltéréseket mutat a város többi részéhez képest:

- a 14 éven aluliak aránya 32,7% (városi átlag 17,6%), amiből következtetni lehet a magas természetes szaporodásra;
- a 60 éven felüliek aránya 7,1% (városi átlag 17,8%), ami a magas halandóságra és a kedvezőtlen egészségügyi állapotra utal.

A városrész közbiztonsági helyzete nem megfelelő, előfordulnak uzsora-bűncselekmények is, amelyek felderítésére jelentős központi kormányzati szándék mutatkozik. A közép- és hosszú távú tendenciák ráadásul kedvezőtlenül alakulnak: a szociális-foglalkoztatási adatok nem mutatnak javulást, ami nehezíti a városrész és lakosságának felzárkózását.

A városrészt a történelmi fejlődése során egyfajta kettősség volt jellemző: egyrészt a város szerves részének tekinthető, másrészt mindig is voltak törekvések az elkülönülésre, még elszakadási szándékok is voltak a múlt században. A városrész részleges alközpontnak tekinthető, amit jól jellemez, hogy bizonyos közösségi, közszolgáltatási és egyéb szolgáltatási funkciók megtelepedtek a területen. Ezek közül kiemelkedik a Nyírbátori Művelődési Központ és Könyvtár által működtetett Közösségi Ház.

A terület kereskedelmi és vendéglátó-ipari funkcióellátottsága lakosságarányosan alacsony. Az üzlethelyiségek részben üresen állnak, részben más funkciót kaptak.

A városrész helyzetének javítására Nyírbátor Város Önkormányzata európai uniós forrásból városrehabilitációs projektet valósított meg, amely jelentős eredményei ellenére sem tudta az összes felmerülő problémát komplex módon megoldani (a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében a város 431,5 millió forinttámogatásban részesült).

A szabályozási tervben kertvárosi lakóövezetként, illetve falusias lakóterületként szereplő városrész a vasútvonalon túl helyezkedik el, az Ipari Parkkal és a vasút melletti iparterülettel egyaránt határos, megközelítése két vasúti átjárón lehetséges. Enyhén dombos homokháton fekszik, a kialakult terület kertvárosi, földszintes, családi házas, telkes beépítésű. A terület városképileg lepusztult, presztízse alacsony. Fontos, hogy a város turisztikai övezetéhez is közel fekszik, ezért az idegenforgalmi potenciál erősítése nem lehetséges e terület komplex kezelése nélkül. A településrendezési terv északi irányban további lakóterületi fejlesztést tartalmaz, szerkezeti változás a Derzsi út és elkerülő út csomópontjából a Tánics és Gyulaji út csomópontjába vezető gyűjtő út fejlesztése.

Foglalkoztatottság

Az Északi lakóterületen:

- A munkavállalói korosztály 60,3%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik (városi átlag 20,0%).
- Nem jut rendszeres munkajövedelemhez a 15-59 éves népességben belül 79,9%-uk (városi átlag 47,6%).
- A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül 20% alatti (városi átlag 43,6%).
- Ebből automatikusan következik, hogy kiemelten magas a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya: 64,8% szemben a városi 39,3%-kal.
- Alacsony presztízssű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a lakónépességben belül 75,3 % (városi átlag 35,7%).

Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban tanulnak. Az intézményben szakiskolai nevelés -oktatás, nappali rendszerű iskolai oktatás, sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos), sajátos nevelési igényű tanuló gyógypedagógiai nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos), szakiskolai és készségfejlesztő iskolai képzés folyik.

A lakóterületen nagy arányban élnek iskoláskorú és fiatalabb gyerekek, akik egészséges fejlődéséhez hiányoznak a megfelelő anyagi feltételek, ez a legtöbb családban nincs meg. A lakóterületszerű környezet és a rossz szociokulturális háttér komoly lemaradásokat eredményez a gyermekeknél a közoktatási rendszerben, ez alapvetően meghatározza előre haladásukat. A roma lakosok társadalmi hátrányainak nagy része a hatalmas méretű iskolai lemaradásukból származik. Az iskolai végzettség függvényében csökken a munkanélküliség kockázata.

Nyírbátorban az általános iskolás korú gyermekek 5,1%-a sajátos nevelési igényű tanuló, akiknek mindössze 2%-a integráltan oktatható a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság véleménye szerint. A gyermekek 5%-a gyógypedagógiai oktatásban részesül. A tanulók 20,1%-a hátrányos helyzetű, 9,4%-a jelenleg regisztrált halmozottan hátrányos helyzetű. A halmozottan hátrányos helyzetűek jelentős részét a roma gyermekek teszik ki, akik közül többen járnak a sajátos nevelési igényű tanulók oktatását ellátó intézménybe is.

Az állami fenntartású iskola, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók képzését végző intézmény abban a helyzetben van, hogy itt jelennek meg azok a családok, amelyek a társadalom peremén élnek, így befolyásolásukra is itt van a legnagyobb esély. Ennek érdekében megpróbálják megvalósítani azt a „közösségi iskolamodellt”, amely talán a leghatékonyabb lehet a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása érdekében.

Az iskolák felvettek feladataik közé olyanokat, amelyek túlmutatnak a szorosan vett oktatási-nevelési tevékenységen, megpróbálják a hatókörüket a tanulók családjaira is kiterjeszteni.

Legtöbbször ez a kulturális-művelődési tevékenységet jelenti, de a szociális feladatok is szinte minden iskolában megjelentek. Általában a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, a szociális deficitok pótlása, a szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése jelent meg az iskolák feladatai között. Az iskolának fel kell készülnie arra, hogy kellő felkészültség nélkül nem lehet áthidalni a különböző kultúrák közötti szakadékot. A hátrányos helyzetből induló tanulóknál az iskola nem alapozhat arra, hogy a roma lakóterületen élő szülők kielégítik a gyermekeik fizikai és fejlődési szükségleteit, ugyanis a szűkösség viszonyai között erre csak részben képesek.

Nyírbátor Város Önkormányzata Konzorciumi formában a Tutor Alapítvánnyal közösen nyújtotta be az EFOP-1.4.2-16 számú pályázatát az Integrált térségi gyermekprogramok megvalósítására, amely 2017. október 1. napjával kezdődött el és 2022. december 29. napjáig tartott.

A Projektgazda, valamint Konzorciumi Partnere (Tutor Alapítvány) által nyújtott programelemek megvalósításával a főbb célok: a gyermekeket sújtó nélkülözés újra termelődésének megakadályozása, illetve mérséklése, a gyermekek esélyeinek növelése, továbbtanulási mutatóinak a javulása, valamint a résztvevők körében az egészségtudatos életmód elterjesztése. A projektmegvalósítás adminisztratív háttérét a Gyerekesély Iroda látta el. Az iroda biztosította a projektvégrehajtás zavartalan működését, valamint a Járási Gyerekesély Bizottság adminisztratív és szakmai háttérét.

A Képviselő-testület a 15/2015.(II.25.) önkormányzati határozatával döntött arról, hogy 2016. január 1-jétől önállóan biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat, a gyermekjóléti és egészségügyi feladatokat, ezért 2015. szeptember 1. napjától megalapította Nyírbátor Város Szociális Szolgálatát. Az intézmény székhelye a Vár u. 1. szám alatt található. Nyírbátor Város Szociális Szolgálat ellátja a bölcsődei feladatokat, a Zrínyi u. 42. szám alatt. Itt 4 csoportban 48 gyermek napközbeni gondozását végzik.

2016. január 1-jétől a nyírbátori lakosság számára az intézmény látja el:

- a család- és gyermekjóléti központ feladatait,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait,

- ✓ Kakukk Étterem, Presszó és Panzió - 10% a fogyasztás végösszegéből (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 21.)
- ✓ KELET Takarékszövetkezet - az igényelhető bankkártyák (Maestro, MasterCard, Visa) első éves díját elengedi (4300 Nyírbátor, Váci Mihály út 21.)
- ✓ Ácsceruza Kft. - 5% kedvezmény a boltban árusított termékekre (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 10.)
- ✓ Geszterédi László EV. - 10% kedvezmény a forgalmazott termékekre és szolgáltatásokra (állattenyésztés, sportrendezvények lebonyolítása) (4300 Nyírbátor, Györgyliget 2-4.)
- ✓ Grovi Kft. A gázolaj árából 13 Ft/l , benzin árából 10 Ft/l kedvezmény (4300 Nyírbátor, Szentvér u. 41.)
- ✓ K&H Bank kedvezménye a tájékoztató alapján
- ✓ Chocolate Brown Csokiszolárium - 5% kedvezmény a szolgáltatásokból és termékekből (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 18.)

Eddig 3025 fő nyírbátori igényelte a Bátor Kártyát.

Közlekedési lehetőségek

A tömegközlekedés a helyi autóbuszjáratokkal megoldott. A menetrend szerint naponta több alkalommal közlekedő járatok eljuttatják gyerekeket és a felnőtteket az iskolába, az egészségügyi intézményekbe, a hivatalokba. Probléma, hogy a szolgáltató többször jelezte, hogy a lakóterületről felszálló utasok gyakran nem váltanak jegyet, és magatartásukkal zavarják a többi utast. Ennek megszüntetésében közreműködött a Kisebbségi Önkormányzat és az Önkormányzat foglalkoztatási jogviszony keretében biztosít felügyeletet a járatokra.

A Nyírbátorban állandó lakóhellyel rendelkező személyektől, a Nyírbátor Ipari Park elnevezésű helyi autóbusz járaton fizetendő jegyárat, illetve bérlet árat az önkormányzat átvállalja.

Az átvállalt önrész forrását az önkormányzat az éves költségvetésében a helyi autóbusz közlekedés támogatása soron biztosítja. Az önkormányzat a helyi menetrendszerinti autóbuszjárat mindenkori üzemeltetőjével megkötésre kerülő közszolgálati megállapodás keretében biztosítja a támogatást.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nyírbátor Város elkészítette a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződése folyamatainak áttekintésére a Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját és ennek részeként az antiszegregációs tervet.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 2015.évi CXXIII. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

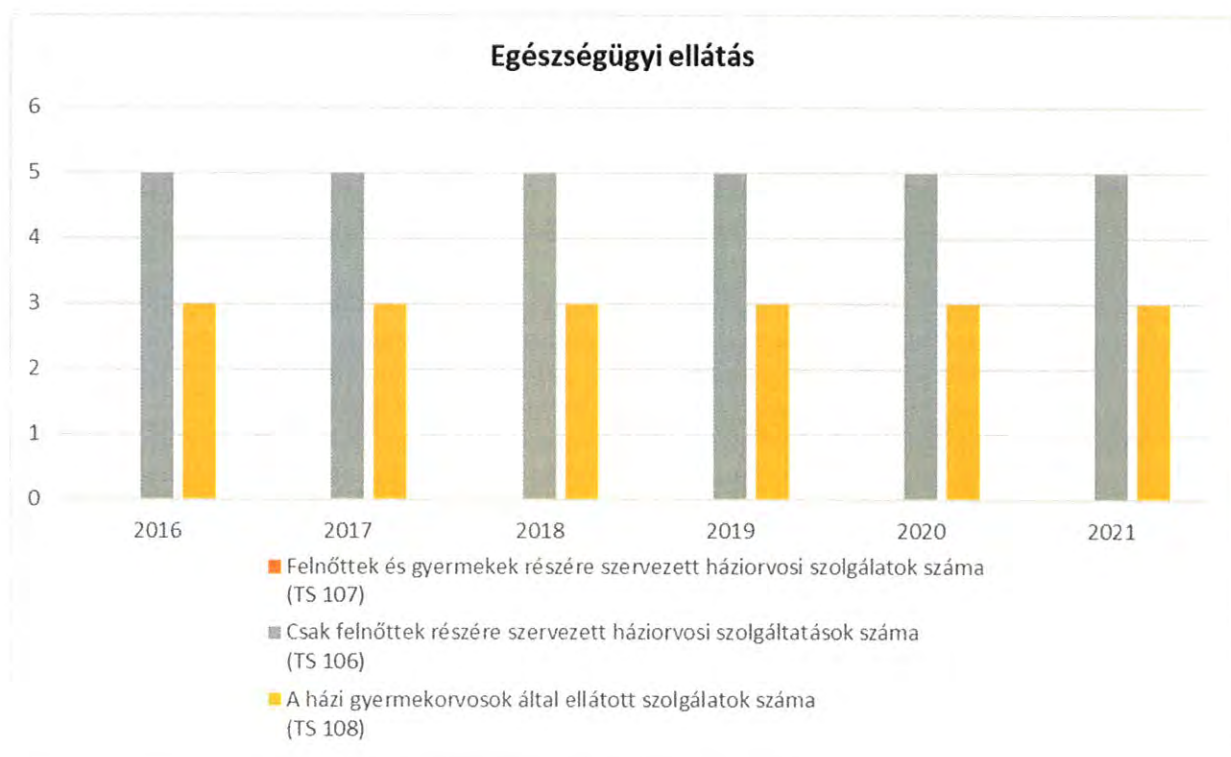
- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	5	3	4	n.a.	n.a.
2017	0	5	3	4	1 065	76,84
2018	0	5	3	4	564	66,14
2019	0	5	3	4	566	44,54
2020	0	5	3	4	530	50,99
2021	0	5	3	4	553	45,38

Forrás: TelR, KSH Tstar

Körzetek szerint 5 háziorvos látja el a felnőtt lakosságot és 3 gyermekorvos.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknek, hadi gondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. A fenti tevékenységet a Nyírbátori Járási Hivatal látja el. Az ellátást igénybe

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2018. (II.28.) önkormányzati határozata alapján a rotavírus elleni Rotarix vakcinát, 2018.01.01. után született nyírbátori 6-22 hetes gyermekek részére ingyenesen biztosítja. A szükséges számú Rotarix vakcinát Nyírbátor Város Szociális Szolgálatán keresztül vásárolja meg, melyre az intézmény költségvetésében biztosít forrást. A szülők nagy örömmel fogadták az ingyenes oltást és éltek is a beadás lehetőségével. Mivel az önkormányzat a rászoruló igénylők esetén átvállalta az oltás beadásának költségét, olyan csecsemők is megkaphatták a védőoltást, ahol a szülők önerőből nem tudták volna azt kifizetni.

Ezek mellett a nagy városi rendezvényeken, mint a Majális, a Gyermeknap, a Bátori Sportnap, vagy a Szüreti Felvonulás, rendszeresen vannak ingyenes szűrővizsgálatok: vércukorszint, vérnyomás, testzsír, csontsűrűség mérések.

A Nyírbátori Egészségfejlesztési Iroda 2018. március 1-jén nyílt meg. Ingyenes állapotfelmérésekkel és prevenciós tanácsadásokkal segítik az egészségmegőrzést. Demonstrációs eszközök segítségével egészségmegőrző, fejlesztő foglalkozásokat tartanak a fiatal és idős korosztálynak egyaránt. Senior - tornával, stressz kezelő tanfolyammal, folyamatos életmód, testmozgás és mentálhigiénés tanácsadásokkal szerdai napokon 9:00 és 15:00 óra között várják az érdeklődőket, előzetes, telefonos bejelentkezés alapján.

Az Országgyűlés által 80/2013. (X. 16.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Drogellenes Stratégiában elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket figyelembe véve Nyírbátor Város Önkormányzata más szervekkel együttműködve megalakította a Nyírbátori Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot (továbbiakban: BÁTORKÉF), amely a megalakulásától kezdve végzi tanácsadó és egyeztető munkáját.

Céljai:

- Egészséges élet feltételeinek kialakítása, az egészségi állapot fenntartása és lehető legteljesebb helyreállítása érdekében a helyi közösség aktív szerepvállalásának erősítése.
- Együttműködés erősítése a családon (szülők-gyermekek-különböző generációk), a kortárs csoporton és az iskolán (pedagógusok-diákok-iskolai egészségügyi szolgálat) belül, továbbá a területen működő különböző közösségek és intézmények között.
- A Fórum szerepvállalásának és koordinációs tevékenységének a növelése.

Feladatai:

- A Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020 célkitűzéseit figyelembe véve feladatait a megelőzés, kezelés, ellátás, ártalomcsökkentés, kínálatcsökkentés területén végzi, melynek keretében ellátja a városban a káros szenvedélyek - különösen a kábítószeres tiltott fogyasztása - elleni egységes fellépés koordinálását,
- stratégiai célokat szolgáló megelőzési tevékenységek megszervezését és összehangolását,
- a veszélyeztetett, sérülékeny személyek és csoportok számára biztosítja a célzott megelőző beavatkozás igénybevételének lehetőségét,
- a függőnek nem minősülő, de problémás kábítószer-használat jeleit mutató személyek számára biztosítja a megelőzés, a szakszerű beavatkozás, illetve kezelés igénybevételének lehetőségét, továbbá támogatja a családtagokat és a hozzátartozókat,
- családok problémáinak észlelését, kezelését elősegítő komplex családgondozási szolgálatok és szolgáltatások elérhetővé tételét,
- támogatja az intézmények szocializációs feladatainak hatékonyabb ellátását szolgáló folyamatokat.

Kiemelt feladata, hogy támogatja az „alulról jövő” kezdeményezéseket. Szakmai ajánlóként koordinálja és elősegíti a pályázatokon való helyi részvételt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

12. Nyírbátori Lovassport és Hagyományörző Egyesület
13. Nyírbátori Police SE
14. Nyírbátori Sakk SE
15. Nyírbátori Sport- és Utánpótlás-nevelő Nonprofit Kft
16. Nyírbátori Sportclub Nonprofit Kft
17. Nyírbátori Természetbarát Egyesület
18. Röp-Papa Szövetkezeti Sportegyesület
19. Városi Kézilabda Klub
20. Vasas Horgász Egyesület
21. Zrínyi Diák Sportegyesület

2011-től az Önkormányzat minden nyírbátori általános iskola első osztályos tanulóinak ingyenes biztosítja az úszásoktatását. A 2018-as évtől pedig az általános iskola 5.osztályos tanulóinak az ingyenes lovaglástanulás lehetőségét biztosítja. A Képviselő-testület a Szociális –diákösztöndíjak között létrehozta a Bátorító Sport Ösztöndíjat, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók is sportolhassanak, akár versenyszerűen is. Ezek mellett kétfévente megrendezésre kerül a sportegyesületekkel közösen, önkormányzati szervezésben a Sportágválasztó nap. Az önkormányzat a diákolimpiai versenyeket, a városi szintű iskolai és tömegsportversenyeket, kupákat, tornákat, érem és trófea díjazással támogatja, esetenként a felmerült bérleti, utaztatási költségekhez járul hozzá. Az oktatási intézmények tornatermei, a városi sporttelep, az asztalitenisz edzőközpont, a Művelődési Központ, valamint a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő lehetőségükhöz mérten biztosítanak színteret a sportolni vágyó felnőttek részére is. Az Önkormányzat kiemelten támogatja a fiatalok sportolását, a fogyatékkal élők sportját, a családok, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok testmozgását. TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00046 (2018.11.30. – 2019.10.30.) Multifunkcionális közösségi terek kialakítása Nyírbátorban pályázat keretében felújításra került a Városi Sportpálya. Ennek keretében megépült egy triál pálya, egy szenior kondipark, felújításra került a futópálya és egy új játszótér is létesült.

Az egykori 2-es iskola udvarán szintén új játszótér épült, az épület emeleti részén a civil közösségek kaptak helyet, és edzőtermek is kialakításra kerültek.

A Képviselő –testület a 17/2017 (IX.15.) önkormányzati határozatával a 100 éves nyírbátori sport tiszteletére megalapította a „NYÍRBÁTORI CENTENÁRIUMI SPORT ÉRDEMÉREM” kitüntetést, amely nettó 300.000 forint pénzüsszeggel jár és döntött annak adományozásáról is. Az érdemérem odaítélésével kapcsolatos kritériumokat rendelet tartalmazza.

A „Nyírbátori Centenáriumi Sport Érdemérem” kitüntetés adományozható annak a nyírbátori székhelyű sportegyesületben igazolt, vagy nyírbátori lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező, magyarországi vagy bármely nemzetközi sportegyesületben igazolt sportolónak, aki az előző év augusztus 01. napja és a tárgy év július 31. napja közötti időszakban az adott szakszövetség által jegyzett, elismert nemzetközi versenyen kiemelkedő, országos versenyen pedig 1-10. helyezést ért el, és ezzel a tevékenységével hozzájárult a város hírnevének öregbítéséhez.

A kitüntetésben évente 1 fő részesülhet. A kitüntetés adományozására írásban tehettek javaslatot: a sportegyesületek, az oktatási intézmények, a civil vagy gazdálkodó szervezetek, a nyírbátori lakosok. A javaslatokat az Oktatási, Kulturális, Sport és Ifjúsági Bizottsághoz írásban kell benyújtani. A szakmai zsűri a jelöltek közül titkos szavazással választja meg évente a Nyírbátori Centenáriumi Sport Érdemérem” kitüntetettjét.

g) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A városban biztosított szociális alapszolgáltatások:

- a.) Családsegítő szolgálat (szociális, mentális és jogi tanácsadást, családgondozást is nyújt)
- b) Étkeztetés (szerződés alapján)
- c) Házi segítségnyújtás
- d) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

pályázati tevékenységek megvalósítása 2017. október 1. napjával kezdődött el és 2022. szeptember 30. napjáig tartott. Az egyik tevékenységi forma a „Kezedben az egészség” című prevenció előadásorozat volt, a deviáns magatartás, a korai iskolaelhagyás, korai terhességek, káros szenvedélyek stb. megelőzése érdekében. A program általános iskolák hetedik és nyolcadikos osztályaiban zajlott. A diákok érdeklődők és figyelmesek voltak, aktívan részt vettek a témakörök feldolgozásában. A foglalkozásokat az óvodai- és iskolai szociális munkások tartották, mindegyikük mintegy vendégelőadóként az általuk nem ellátott intézményben tartotta meg előadásait. A program olyan sikeres és szeretett volt, hogy az iskolai szociális munkások ezt viszik tovább folyamatosan, csak immár az általuk ellátott általános iskolákban. Mindezek mellett a korábban már említett BATORKEF is végez drogprevenció tevékenységet.

h) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;*

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

i) *előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.*

- ✓ Nyírbátor Város Önkormányzata minden nyírbátori újszülöttet 15.000 forint értékű Babcsomaggal ajándékoz meg, melynek tartalma:
 - Coala hintőpor 100gr.
 - Huggies Baba törülőkendő út. 56-db-os
 - Aura Antibakteriális nedves törülőkendő 72db-os
 - Ultra combact antibakteriális nedves törülőkendő 100db
 - Gabi lanolinos krém 100ml
 - Gyerekszivacs 2 db-os
 - Tomi kapszula 15 db-os
 - Baba folyékony szappan pumpás 250 ml
 - Jonsons baba sampon 500ml
 - Nivea baby ápoló olaj 250 ml
 - Bo- Gi pelenka zsákos midi 62 db-os
 - Pelenka textil 1 db
 - Kapucnis fürdőlepedő
 - Papír zsebkendő 3r. 100-as
 - My Comfort nedves törülőkendő 90 db-os
 - Ultra Compact antibakteriális nedves törülőkendő 15 db-os
 - Bradolife kézfertőtlenítő gél 50ml
 - Aquella kids biztonsági fültisztító
- ✓ Nyírbátor Város Önkormányzata a 2018.01.01. után született nyírbátori 6-22 hetes gyermekek részére ingyenesen biztosítja rotavírus elleni Rotarix vakcinát.

Az egyházak, a Vöröskereszt helyi szervezete, az Önkormányzat, valamint a Máltai Szeretetszolgálat adománygyűjtő akciókat szervez, és így segítik a rászorulókat.

Nyírbátor Város Önkormányzata Szociális Szolgálat a együttműködési megállapodást kötött az Élelmiszerbank Egyesülettel 2019-ben. A Tesco az élelmiszer-pazarlás visszaszorítása érdekében elkötelezte magát, hogy jótékony célra ajánlja fel az áruházában napi rendszerességgel visszagyűjtött élelmiszer-felesleget. A kezdeményezéshez a nyírbátori Tesco is csatlakozott, a felajánlott élelmiszereket az Élelmiszerbank partnerszervezeteként a Szociális Szolgálat vette át munkanapokon és osztotta szét a rászorulók között.

Az élelmiszeradományt a nappali ellátásban részesülő idős emberek, pszichiátriai betegek, a házi segítségnyújtásban részesülő idős emberek, a fogyatékkal élők, hajléktalanok, a többgyermekes családok és a gyermeküket egyedül nevelők kapták meg, ami többnyire pékáru és zöldség- gyümölcs volt. Évente 150 rászoruló családnak jutott így segítség.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A városban a közösségi élet színterei sokrétűek, az intézményesített közösségek, a lakóközösségek, a munkahelyek, intézmények, a templomok, a civil szervezetek is megtalálhatók.

A helyi közművelődési intézményekben rendszeresen szerveződnek olyan kulturális programok, amelyek a kisebbségi kultúrát népszerűsítik. Ennek köszönhetően megvalósul a kisebbségi kultúra, a roma kultúra megismertetése a többségi társadalom tagjaival. 2014-ben és 2015-ben „Zsamo „- Gyere be!- „Együtt a vasúton innen és túl „címmel roma kulturális fesztivált rendeztünk egyszerre három helyszínen, a Kulturális Központban, a Roma Közösségi Házban és a Városi Könyvtárban.

A Nyírbátori Művelődési Központ és Könyvtár a város kultúraközvetítő, információátadó intézménye. Feladatának tekinti a város és vonzáskörzete lakosai számára biztosítani a kulturális és könyvtári szolgáltatásokat. Tevékenységével hozzájárul a lakosság szabadidejének minőségi eltöltéséhez, a kulturált kikapcsolódásához.

Nyírbátor civil és egyházi szervezeteinek tevékenysége kiegészíti, sok esetben helyettesíti a város által nyújtott szolgáltatásokat. A városban 21 civil szervezet szervezetnek a sport, míg 16 szervezetnek pedig a kultúra a fő tevékenységi területe. A szervezetek működését Nyírbátor Város Önkormányzata támogatja.

TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00046 (2018.11.30. – 2019.10.30.) Multifunkcionális közösségi terek kialakítása Nyírbátorban projekt keretében került sor az egykori 2-es számú általános iskola (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 7.) felújítására. Az épület akadálymentesített. Itt kapott helyet több művészeti -, nyugdíjas- és sportegyesület, valamint itt kezdte meg működését a Nyírbátori Közösségi Felsőoktatási Központ is. Az udvaron modern játszótér épült.

Az intézményi ellátottságot szemléltető 3.7.1.sz. táblázatból látható, hogy a városban 2 közművelődési intézmény működik, az MNM Báthori István Múzeuma, amelynek zajlik a felújítása és a Nyírbátori Művelődési Központ és Könyvtár. A városi könyvtár nagyon népszerű a városlakók között és kimagaslóan magas számban kölcsönöznek onnan könyveket.

A város nevelési -oktatási intézményei -egy kivételével: LMA Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye- mind rendelkeznek tornateremmel, illetve tornaszobával. A Városi sportpálya csakúgy, mint a sportcsarnok folyamatosan maximális kihasználtsággal működnek. A sportegyesületek mellett rendszeresen használják ezeket sportolásra különböző baráti társaságok és a városban működő nagy cégek dolgozói is.

önkormányzatok kapacitását a romák társadalmi befogadására alkotott tervekre és projektek végrehajtására. A program segíti az önkormányzatokat, hogy minőségi pályázatokat nyújtsanak be EU-s és hazai támogatásokra. Mindez elvezet a tartós, inkluzív közszolgáltatások kialakulásához. A ROMACT jelenleg 5 ország (Bulgária, Magyarország, Olaszország, Románia, Szlovákia) 40 településén kerül végrehajtásra. A Nemzeti Támogató Csoportot a Nemzeti Projektvezető, a Nemzeti Fókuszpont és a facilitátorok alkotják, akik együttesen felelnek a Községi Akciócsoportok koordinálásáért minden településen, biztosítva a ROMED2 részvételen alapuló megközelítést, és serkentik a közigazgatásokkal való együttműködést, összhangban a ROMACT programmal. Magyarországon a következő települések vesznek részt: Bag, Gyulaj, Jászfényszaru, Nagyecsed, Nyírbátor, Pécs és Porcsalma (csatlakozása folyamatban).

Nyírbátor Város Önkormányzata a Partners Hungary Alapítvány és a Kacs tagjainak közreműködésével kezdte meg 2015-ben kidolgozni a Hátrányos helyzetűeket felzárkóztató programját. Ennek leghangsúlyosabb része a hátrányos helyzetű gyermekek ösztöndíj programja, amiről a Képviselő-testület 2018-ban alkotta meg rendeletét.

A „Biztonságosabb Nyírbátorért Egyesületet 10 alapító taggal, a Nyíregyházi törvényszék 2018. október 04-én vette jogerősen nyilvántartásba. Az egyesület tagjai 2019 szeptemberében részesültek alapismeretei kiképzésben, melyet követően együttműködési megállapodást kötöttek a Nyírbátori Rendőrkapitánysággal. Az egyesület célja a bűnmegelőzés, gondoskodás a közrend és közbiztonság helyi feladatairól, védelméről, a lakosság és a bűnüldöző szervek közötti bizalom és együttműködés erősítése, vagyon- és értékvédő tevékenység népszerűsítése, propagálása, a rendőrséggel és a helyi önkormányzattal, a közbiztonság védelmével összefüggő feladatok végrehajtásának elősegítése. Az egyesület a helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében közterületi járőrszolgálatot, figyelőszolgálatot, a közúti baleset helyszínén, valamint bölcsőde, óvoda, általános- és középiskola közvetlen közelében jelzőőri tevékenységet lát el. Az egyesület tevékenységei továbbá önvédelmi, vagyon- és értékvédelmi tevékenység, ezen tevékenységek népszerűsítése, bűnmegelőzési információk közvetítése a lakosság felé, a bűnmegelőzési tapasztalatok, módszerek, ajánlások népszerűsítése, gondoskodás a közrend és közbiztonság helyi feladatairól, közvetlen kapcsolattartás a Vármegyei és Országos Polgárőr Szövetséggel és egyéb társszervezetekkel, a rendőri szervekkel és a helyi önkormányzattal a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok végrehajtásának elősegítése, a lakosság és a bűnüldöző szervek közötti bizalom és együttműködés erősítése.

A közösségi együttélést megnehezítő körülmény és konfliktus forrása a városlakók között az, hogy a szegregátumban élő roma lakosság nagy része nem gondoskodik az általuk megtermelt szemét megfelelő elszállításáról, illetve az illegális szemétkeresés megakadályozásáról. Az önkormányzat 2022.08.01. és 2022.09.30. között ismételtén megszervezte az Északi lakóterületen a felhalmozott illegális szemét elszállítását. Az összegyűjtött szemétmennyiség 331 tonna, ami 1140 m³ volt. Több mint 45 millió Ft-ot fordított erre az Önkormányzat. Ebből az összegből több mint 300 család részére biztosítottak kukát, történt patkányirtás és volt tereprendezés. Ezzel kapcsolatban továbbra is nagy szükség van szemléletformáló közösségi rendezvényekre.

c) *helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;*

Nyírbátor lakóira jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. Vélhetően összefüggésben van ez azzal, hogy a közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és önkéntes segítővé válásban. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősítik az ilyen jellegű tevékenységeket. Az adományozásra hasonló hatással van az egyházi kötődés, a karitatív tevékenység. Rendszeresen a városban a jótékonyági rendezvények, bálók, ahol különböző célok érdekében kéri a résztvevőket az adakozásra. Új kezdeményezésként jelent meg 2014-ben a helyi társadalom szolidaritásaként, a karácsonyi adománygyűjtő akció, „Segíteni jó!” elnevezéssel. A Nyírbátori Lions Klub Egyesület 30 éve végzi Nyírbátorban és a térségben humanitárius, jótékonysági tevékenységét. Segítik a rászorulókat, a **fogyatékossgal élő személyeket**, a betegeket, a nehéz, hátrányos helyzetben lévőket.

A roma nemzetiség érdekképviselőt a Nyírbátor Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata (5 fő) látja el. Székhelye: 4300 Nyírbátor, Báthori u. 5. szám alatt található. A képviselő-testületi ülések hivatalos helyszíne: a Városháza (4300 Nyírbátor Szabadság tér 7.) Nyírbátor Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata (RNÖ) képviselői a Községi házban rendszeresen fogadóórát tartanak a testület által külön meghatározott rend szerint. A fogadóórák rendjét a helyben szokásos módon kell közzétenni és folyamatosan aktualizálni.

Nyírbátor Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a rendelkezésére álló anyagi eszközök arányában biztosítja – az éves önkormányzati költségvetési rendelet keretein belül – a Nemzetiségi Önkormányzat részére a működéséhez szükséges feltételeket, az alábbiak szerint:

Az Önkormányzat ingyenesen biztosítja a Nemzetiségi Önkormányzat számára a 4300 Nyírbátor, Báthori István u. 5. szám alatt található ingatlan folyamatos használatát.

A képviselő-testület a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a Nemzetiségi Önkormányzat kérésének megfelelően a postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását és az ezzel járó költségek viselését, a Nemzetiségi Önkormányzat működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket.

Az RNÖ szükség szerint, de évente legalább 4 rendes ülést tart.

A Nemzetiségi Önkormányzat feladatai megvalósítása érdekében együttműködik és hivatalos kapcsolatot tart fent:

a) Nyírbátor Város Önkormányzatának Képviselő-testületével, tisztségviselőivel, az önkormányzat által fenntartott önkormányzati intézményekkel;

aa.) a nemzetiségi önkormányzat elnöke tanácskozási joggal rendszeresen részt vesz a települési önkormányzat képviselő-testületi ülésein;

ab) a jegyzővel vagy az általa megbízott köztisztviselővel egyeztetést folytat a nemzetiségi önkormányzat jogszerű működése céljából;

ac) kapcsolatot tart fent az oktatási intézmények vezetőivel elsősorban kulturális, szabadidős és sport rendezvények tárgyában.

b) Magyarországon más település önkormányzataival; területi roma nemzetiségi önkormányzattal

ba) nemzetiségi önkormányzat elnöke részt vesz és képviseli az önkormányzatot az általuk fontosnak tartott értekezleteken, gyűléseken, kiállításokon és rendezvényeken melyre meghívást kapnak;

c) Országos Roma Nemzetiségi Önkormányzattal;

ca) a nemzetiségi önkormányzat feladatainak ellátása során együttműködik az országos nemzetiségi Önkormányzattal;

cb) rendszeresen egyeztet a települési nemzetiségi önkormányzatokat érintő pályázati lehetőségekről;

cc) segítséget kér a pályázatok elkészítéséhez.

d) A helyi roma nemzetiségi hagyományápolás területén szerepet játszó társadalmi szervezetekkel

da) a nemzetiségi kulturális értékek továbbadása, és ápolása céljából részt vesz az ilyen irányú programok szervezésében

db) A képviselő-testület - közös érdekek alapján - feladatának tekinti, és szorgalmazza a vármegye önszerveződő közösségeivel az érdemi együttműködést.

A mélyszegénységben élők, a romák többsége a társadalom peremén él, helyzetük halmozottan hátrányos, jellemző rájuk az alacsony iskolázottság szintje, magasabb munkanélküliségi arány.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

szervezeteinek hálózatán keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

- a) *veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló A 1997. évi XXXI. törvény értelmében, a járásszékhelyeken Család- és Gyermekjóléti Központot kell működtetni. A Család –és Gyermekjóléti Központ Nyírbátor Város Szociális Szolgálat szervezeti keretén belül 2016. január 1. napjától kezdte meg működését a Nyírbátor, Vár u. 1. szám alatti igényesen felújított a jogszabályi előírásoknak megfelelő épületben. A Család és Gyermekjóléti Központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Család- és Gyermekjóléti Központ célja: hogy az alapvető szociális gondokkal átszótt egyének és családok krízishelyzetét egységben kezelje, a tartósan segítségre szorulókat átfogó gondozása, szociális és mentális ellátás biztosítása, valamint prevenció.

Feladata: A Család- és gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl, a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében az alábbiakat biztosítja Nyírbátorban és a kistérségben dolgozókkal team munkát: utcai szociális munkát, iskolai szociális munkát, kapcsolattartási ügyeletet, készenléti szolgálatot, jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet; szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára; elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint. Az esetmenedzser gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- ✓ kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- ✓ javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- ✓ együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- ✓ a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- ✓ utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve
- ✓ védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít;
- ✓ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

- ✓ tájékoztatást nyújt a gyermekeknek, ill. a szülőknek mindazon jogokról, kötelességekről, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségeinek biztosításával
- ✓ Pszichológiai, mentálhigiénés, életvezetési, gyermeknevelési tanácsadást végez, vagy ezekhez a tanácsadásokhoz való hozzájutást megszervezi
- ✓ Segíti a válsághelyzetben lévő várandós anyákat
- ✓ Szabadidős programokat szervez (játsszóházak, szülőklub, speciális gyermek csoportok)
- ✓ Hivatalos ügyek intézésében közreműködik

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- ✓ a védőnők, gyermek és ifjúságvédelmi felelősök, a nem állami szervek és magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak, egyesületek bevonásával észlelő és jelzőrendszert működtet
- ✓ esetkonferenciákat, szakmaközi megbeszéléseket tart, éves tanácskozást szervez a jelzőrendszeri tagokkal, a gyermekekkel foglalkozó szakemberekkel

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

- ✓ komplex családgondozást végez
- ✓ A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

Család- és gyermekjóléti szolgálat / központ munkatársai: esetmenedzserek, családsegítők, szociális asszisztens, óvodai/ iskolai szociális segítők.

Család –és gyermekjóléti Központ/ Szolgálat ügyfélfogás rendje:

- hétfő- csütörtök: 8 órától – 15 óráig
- kedd-szerda- péntek: nincs ügyfélfogadás
- jogi tanácsadás, tájékoztatás nyújtás kéthetente szerda napokon 14 órától
- pszichológiai tanácsadás nyújtása- egyeztetés szerint

A fentiekén túl a Család és Gyermekjóléti Központ kötelező feladata tanácsadások, ezen belül:

- Pszichológiai tanácsadás biztosítása, mely a teljes járás lakossága számára elérhető, előzetes bejelentkezést követően.
Az intézményben továbbra is két pszichológus segíti a lelki problémákkal küszködő gyermekeket és felnőtteket.
- Jogi tanácsadás - minden második hét szerdáján 14 órától jogi tanácsadást vehetnek igénybe Nyírbátorban és a járás településein élő emberek.

A család és gyermekjóléti központnak további speciális feladatai a járás teljes közigazgatási területén:

- kapcsolattartási ügyelet (szülő – gyermek, nagyszülő-gyermek) között.

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 7/B § alapján a szolgáltatás alapvető célja a gyermeki jog biztosítása. A gyermeki jogokról szóló ENSZ egyezmény 9/3 pontja alapján a szülőjétől elszakadt gyermeknek joga van, rendszeres, közvetlen, élő kapcsolatot tartania a tőle külön élő szülőjével is, ahol semleges és nyugodt környezetet biztosítunk.

- készenléti szolgálat – információnyújtás a nyitvatartási időn túl az alábbi

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet:

A jogosultság megállapítását a törvényes képviselő vagy a nagykorú gyermek kérheti, ennek **megállapítása** 2013. szeptember 01. napjától **a jegyző feladata.**

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fent meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

Településünkön biztosított ellátások:

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
 - a.) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b.) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c.) a gyermektartási díj megelőlegezése,
 - d.) az otthonteremtési támogatás,
 - e.) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a.) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b.) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c.) a gyermekek átmeneti gondozása.

csoportnál, az erre rendszeresített formanyomtatvány kitöltésével, a szükséges mellékletek csatolásával. A jogosultságot a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén Nyírbátor Város jegyzője 1 év időtartamra állapítja meg gyermekenként, külön-külön egyedi határozattal.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 247 fővel csökkent 2016-tól 2021-ig. 2021-ben 138 gyermek számára állapítottunk meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, de a veszélyhelyzet miatt a korábban megállapított jogosultságok automatikusan meghosszabbodtak, így az év végén az összlétszám 784 fő volt (4.1.2.sz. táblázat).

Az elutasításra került kérelmek esetén az elutasítás indoka minden esetben az volt, hogy az egy főre jutó havi nettó jövedelem meghaladta a Gyvt.-ben előírt jogosultsági jövedelemhatárt. Az ügyfeleket a kérelem elutasításáról szóló határozatban tájékoztattuk az egyéb igénybe vehető ellátásokról. Ennek eredményeként az elutasított ügyfelek nagy része – amennyiben a körülményeiben változás következett be - néhány hónapon belül ismételt kérelemmel fordult hivatalunkhoz és az új kérelem eredményeként megállapításra került a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása nem jelent konkrét pénzbeli támogatást. A kedvezményben részesülők a kézhez vett határozattal többfajta támogatást vehetnek igénybe, pl. gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, valamint a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át, nappali tagozaton középfokú tanulmányokat folytató, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani. Ezen kívül az iskolákban ingyen biztosítják számukra a tankönyveket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évente két alkalommal, augusztus és november hónapban egyszeri, 2021 évben alkalmanként 6.000 – 6.500.- Ft összegű pénzbeli kiegészítést kaptak. Ahogy a korábbi években, 2021-ben is az ellátást a jogosultak mindkét alkalommal készpénzben - postai úton - kapták meg.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 54-56. §-a, valamint a törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 64. §-a rendelkezik az árvaellátásra való jogosultságról, annak feltételeiről. Az árvaellátásban részesülők számát, a lány- és fiúgyermekek arányát a 4.1.3.sz.táblázat szemlélteti, amelyből kitűnik, hogy a nagyobb számban szerepelnek az ellátottak között a fiúgyermekek, mint a lányok .

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	44	39	83
2017	45	42	87
2018	44	35	79
2019	40	34	74

- k) a gyermeket gondozó/nevelő család családok átmeneti otthonába kerül,
- l) a gyermek védelembe vételére kerül sor a család anyagi körülményei miatt,
- m) a törvényes felügyeletet ellátó szülő halála esetén az árvaellátás megállapításáig
- n) nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás.

(3) Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási probléma, többek között, különösen:

- d) iskoláztatással összefüggő kiadások.

2021 évben is az önkormányzati költségvetés tartalmazta az óvodatej programhoz szükséges sajátérő fedezetét, mert önkormányzatunk fontosnak tartja, hogy minden gyermek hozzájusson a napi tejtermékhez.

Önkormányzatunk a Bursa Hungarica szociális ösztöndíj támogatásra 1.500 e Ft előirányzatot biztosított 2021 évre. Az Önkormányzat Szociális- Egészségügyi Bizottsága, átruházott önkormányzati hatáskörében dönt a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat keretében a felsőoktatásban tanulók támogatásáról. A Szociális és Egészségügyi Bizottság a korábbi években 19 felsőoktatásban tanuló pályázó részére 5.000 – 5.000, - Ft havi ösztöndíjat állapított meg. Ez jelentős segítséget jelent a pályázóknak, hiszen az önkormányzati támogatást a minisztérium ugyanilyen összeggel kiegészíti. Az elektronikus rendszerben 14 pályázó regisztrált, valamennyien papíron is benyújtották pályázatukat. Az „A” típusú pályázati felhívásra 13 darab érvényes pályázat érkezett, 11 hallgatót támogattunk, 2 fő pályázata elutasításra került a magas jövedelem miatt. A „B” típusú pályázati felhívásra 1 pályázat érkezett, a tanulót támogattunk.

Az „A” típusú támogatott pályázók (11 fő) 2021. évben 10 hónapra (2 * 5 hónap 2 tanulmányi félévre) havi 5.000,- Ft, az előző évben támogatott „B” típusú pályázó (1 fő) 6 * 5 hónap 3 tanulmányi évre havi 5.000, - Ft önkormányzati ösztöndíjban részesültek.

Az Arany János tehetséggondozó program keretében hátrányos helyzetű középiskolás tanulók támogatása történik, melyre átruházott hatáskörben az önkormányzat Oktatási és Kulturális Bizottsága tesz javaslatot. A támogatott tanulók a középiskolai tanulmányaik idejére (5 tanulmányi évben) havi ösztöndíjat kapnak az önkormányzattól. Az Arany János Tehetséggondozó Programban résztvevő tanuló az önkormányzattól 5000,- Ft / hó összegű támogatásban részesülhet.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Nyírbátori szociális - diákösztöndíjakról szóló 2/2021.(I.28.) önkormányzati rendelete alapján az alábbi diákösztöndíjakat adományozhatja: szociális-tanulmányi ösztöndíj (Esélyteremtő Ösztöndíj) szociális- sport ösztöndíj (Bátorító Ösztöndíj) szociális-művészeti ösztöndíj (Fiatal Alkotók Ösztöndíja). A támogatás céljára felhasználható előirányzat összegét a Képviselő-testület évente - a város anyagi lehetőségeitől függően- a költségvetési rendeletében állapítja meg.

A diákösztöndíjakat pályázat útján lehet elnyerni. A feltételeknek való megfeleléséről meghatározott értékelési rendszer alapján, átruházott hatáskörben az Oktatási és Kulturális Bizottság dönt. A diákösztöndíj célja, hogy segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képességeinek kibontakoztatását, tanulmányi előmenetelüket, az általános iskolai tanulmányaik sikeres befejezését és az eredményes továbbtanulásukat. Továbbá csökkentse az iskolai lemorzsolódást, az életlehetőségekből való kiszorulást, oly módon, hogy az a családjuk számára is motiváló legyen. Elősegítse a nehéz körülmények között élő családok tagjainak szemléletformálását.

A diákösztöndíjra pályázhatnak a Nyírbátor Város közigazgatási területén működő általános iskolák 4. osztályos és felső tagozatos tanulói, amennyiben Nyírbátor Város közigazgatási területén bejelentett állandó lakóhellyel rendelkeznek, és családjukkal együtt a pályázati felhívás közzétételét megelőző legalább 1 éve igazolhatóan, életvitelszerűen Nyírbátor Város közigazgatási területén laknak, továbbá nappali rendszerű képzésben vesznek részt.

2018 szeptemberétől évente közel 40 nyírbátori általános iskolás kap havonta 10.000, - Ft összegű támogatást. A diákösztöndíjasok többsége a szegregátumban él.

A Gytv. 148. §-a értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményezett bölcsődés és óvodás korú gyermekek, valamint az általános iskolába járó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek után a szülőknek nem kellett térítési díjat fizetni.

Jogszályváltozás következtében 2016-tól a települési önkormányzatoknak a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen kell biztosítani.

Nyírbátorban a szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevők száma 2021. évben:

- Téli szünetben: 67 gyermek
- Tavaszi szünet: 184 gyermek
- Nyári szünetben: 372 gyermek
- Őszi szünet : 64 gyermek

Az ebéd a Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola konyhájáról és az új Községi Ház épületében került kiosztásra. Az étkeztetés megszervezése és lebonyolítása a Nyírbátori Gazdasági és Szolgáltató Intézmény, majd a Kerekerdő Óvoda, a Polgármesteri Hivatal, a Gyermekjóléti Szolgálat és az oktatási az oktatási intézmények lelkiismeretes dolgozóinak bevonásával volt eredményes.

A 4. 1. 4. sz. táblázat tartalmazza a kedvezményes óvodai-iskolai juttatásokban részesülők számát. Mind az ingyenes óvodai étkezők, mind az általános iskolai ingyenes étkezésben részesültek száma lassú csökkenést mutat. Emellett kevesebb lett az 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult 1-13.évfolyamosok száma is 2016-tól 2021-ig. Ugyanez alatt az időszak alatt jelentősen kevesebb lett a nyári étkeztetésben részesülők száma is.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv- ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	398	480	162	n.a.	n.a.	626
2017	460	520	139	n.a.	n.a.	605
2018	470	405	139	n.a.	n.a.	505
2019	368	399	146	n.a.	n.a.	404
2020	325	356	128	n.a.	n.a.	295
2021	317	372	106	n.a.	n.a.	372

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

- egészségnevelés a családok otthonában, családlátogatások során, tanácsadóban, - oktatási intézményekben (iskola, óvoda)
- egészségfejlesztés közösségi szinten
- bölcsődében higiéniai vizsgálatok

A területi védőnői ellátás során az alábbi területekre fektetnek nagy hangsúlyt.

- a) A családok komplex gondozása során az alábbi feladatokat végzik:
 - családi életre való felkészítés, szülői szerepre „nevelést”
 - kiemelten a várandós nők, csecsemők védelme, rendszeres gondozása
 - gyermekágyas anya és újszülöttjének gondozása
 - egészségnevelés (egyéni és közösségi szinten)
 - szűrővizsgálatok végzése, biztosítása
 - védőoltások megszervezése
 - tanácsadások szervezése, lebonyolítása (várandós; csecsemő - önálló és orvossal tartott-, nővédelmi)
- b) A gyermekellátás részeként:
 - részt vesznek a családi környezet szociális problémáinak megelőzésében
 - tanácsot adnak gondozási, nevelési kérdésekben
 - táplálási tanácsot adnak, ellenőrzik és regisztrálják a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődését,
 - elvégzik az alap szűrővizsgálatokat, státuszvizsgálatokat (1, 3, 6 hónapos, 1, 2, 3, 4, 5, 6 éves korban, iskolában 2.4.6.8.10.12. osztályokban)
 - a kiszűrt eseteket megbeszélik az illetékes szakemberrel
 - kapcsolattartás a családdal és a szakemberekkel
 - a higiénés viszonyokat figyelemmel kísérik
 - a jelzőrendszer tagjaként szükség esetén problémajelző lapot írnak a veszélyhelyzetben lévő várandósokról, 0-7 éves korú kiskorú gyermekekről a gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, háziorvosok felé.

Az Önkormányzat közigazgatási területén 8 védőnői körzet működik területi és iskola-egészségügyi ellátási kötelezettséggel.

1. sz. Iskola-és ifjúság-egészségügyi körzet

Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Középiskolája, Szakképző Iskolája és Kollégiuma (Nyírbátor, Füveskert u. 9.)

Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium (Nyírbátor, Ifjúság útja 2.)

2. sz. Iskola-és ifjúság-egészségügyi körzet

Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium (Nyírbátor, Ifjúság útja 2.)

Nyírbátori Református Általános Iskola és Óvoda (Nyírbátor, Fáy A. u. 17.)

3. sz. Iskola-és ifjúság-egészségügyi körzet

Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola (Nyírbátor, Zrínyi u. 48.)

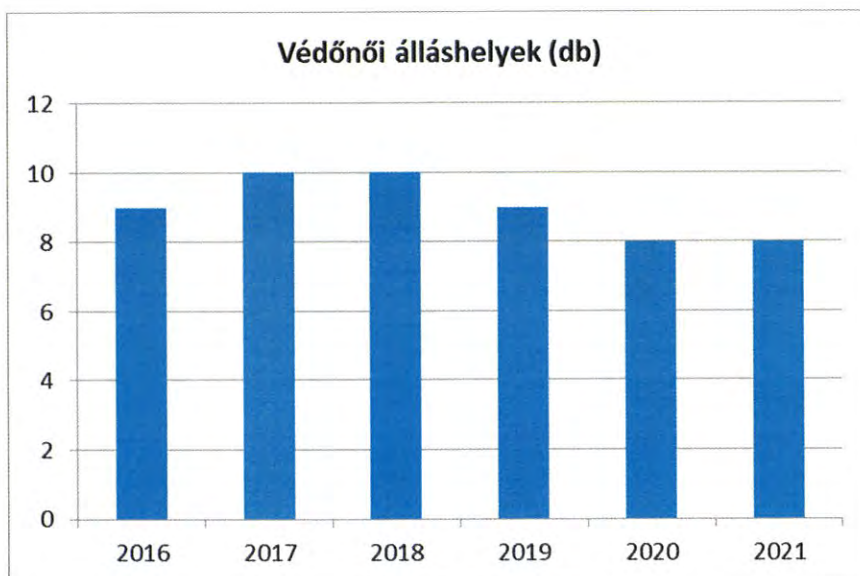
4. sz. Iskola-és ifjúság-egészségügyi körzet

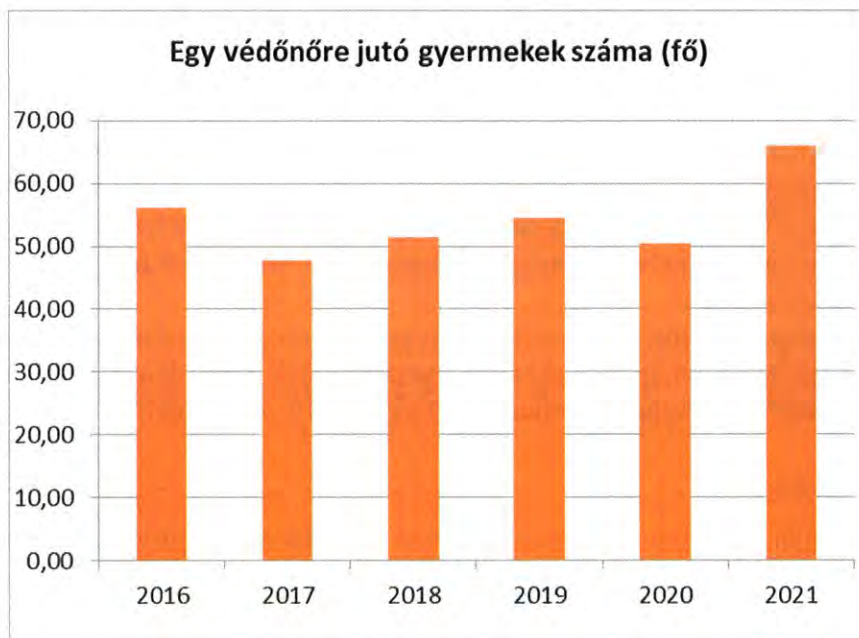
Nyírbátori Éltes Mátyás Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium

(Nyírbátor, Debreceni u. 67.)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	9	505	56,11
2017	10	478	47,80
2018	10	515	51,50
2019	9	491	54,56
2020	8	403	50,38
2021	8	527	65,88

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A betöltött védőnői álláshelyek száma a 4.3.1.sz. táblázat alapján 2017-ben és 2018-ban volt a legmagasabb, 2020 óta pedig változatlanul 8 vegyes védőnői körzetben 8 védőnő látja el feladatait. Az egy védőnőre jut átlagos gyerekszám viszont 2016 óta emelkedik. A betöltött álláshelyek számára hatással van a fiatal szakemberek családalapítása is.

A területi védőnői ellátás 2021-ben is 8 körzetben történt, az alábbi táblázat a Városi Szociális Szolgálat 2021.évi szakmai beszámolójából mutatja, hogy milyen gondozási feladatokat végeztek a védőnők.

4.3.1.a) sz. táblázat-A területi védőnők által gondozottak száma 2021. évben

	Gondozási időszak	Fokozott gondozott
Gondozott	1-12. hónapban/fő	1-12. hónapban/fő
Gondozott család*	629	-
Várandós*	216	120
Koraszülött	6	6

0-11 hónapos csecsemő*	135	21
11-35 hónapos kisdéd*	242	42
3-6 éves gyermek*	398	86
Beiskolázandók*	128	-

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Egészségfejlesztési munka az óvodákban:

Az óvodai ellátás területén már korábban történtek változások, amelynek kapcsán a szűrővizsgálatok kikerültek az óvodából. A státuszvizsgálatok (3,4,5,6 éves korban), és ennek keretében a szűrővizsgálatok már a védőnői tanácsadóban történtek. A nevelési intézményekben tisztasági szűrővizsgálatot, illetve egészségnevelési munkát végeznek. A védőnők a nevelési év során szülői értekezleteken is részt vesznek.

A fejtetvességgel nagyobb mértékben fertőzött óvodai intézményekben 2 hetente rendszerességgel végeznek szűrővizsgálatokat, és visszaellenőrzéseket. A szakemberek összehangolt team munkájának eredményeképpen javulás észlelhető a fejtetvesség visszafertőződésében.

Iskolai védőnői feladatok összesítése:

- Januártól - májusig minden iskolában lezajlottak a törvény által előírt státusz - és orvosi vizsgálatok, védőoltások (Engerix-B II., Cervarix oltások), és az ezekkel járó adminisztrációs tevékenység és adatszolgáltatás.
- A gondozási füzetek alapján a védőnők előkészítették a dokumentációt az éves jelentéshez.
- A szakképző iskolában a beiratkozás előtt alkalmassági vizsgálatokat végeztek
- A szakmai gyakorlat megkezdése előtt határidőben kiadásra kerültek az alkalmassági igazolások. Az alkalmatlannak minősített tanulók névsorát az iskolavezetésnek átadták
- Augusztus végén a pótfelvételre jelentkező tanulók előzetes iskolai orvosi vizsgálaton vettek részt.
- Minden iskolai védőnő a tanév folyamán végzett iskola-egészségügyi munkáról jelentést készített, melyet interneten keresztül küldött el az Országos Módszertani Központon keresztül az Állami Egészségügyi Ellátó Központ felé

A védőnők az iskolákban a következő témákban tartottak előadásokat a tanulók számára:

- Továbbtanulással kapcsolatos előadás, pályaválasztás stb.
- Alsó tagozatban a tisztálkodásról, haj és körömápolásról.
- Felső tagozatban, osztályban a menstruációról és nemi érésekről.
- A helyes kézmosás jelentőségéről és a kézfertőtlenítés fontosságáról.

A védőnő szolgálat tagjainak nagyon jó a kapcsolatuk az oktatási intézmények vezetőivel és dolgozóival (óvodák, iskolák), pedagógusokkal, ifjúságvédelmi felelősökkel, családsegítő szolgálat munkatársaival, szakértői bizottság és nevelési tanácsadó szakembereivel, háziorvosokkal, házi gyermekorvosokkal, nőgyógyászokkal és egyéb jelzőrendszeri tagokkal, mint például rendőrséggel.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Nyírbátorban 5 felnőtt részére szervezett háziiorvosi szolgáltatás és 3 házi gyermekorvosi körzet került kialakításra (4.3.2.sz. táblázat), és 1 gyermekfogászat. Betöltetlen háziiorvosi praxis nincs. Az egyes körzetekhez tartozó utcák jegyzékét önkormányzati rendelet határozta meg.

A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakrendelőjében Gyermekgyógyászati szakrendelés is működik. Nincs előjegyzés, a szakrendelés beutaló köteles. Hétköznaponként 8:00 és 14:00 óra között van rendelés.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	5	3	n.a.	0
2017	0	5	3	n.a.	0
2018	0	5	3	n.a.	0
2019	0	5	3	n.a.	0
2020	0	5	3	n.a.	0
2021	0	5	3	n.a.	0

Orvosi ellátások

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Nyírbátor Város Szociális Szolgálatát által működtetett védőnői hálózat jelentős szerepet vállal abban, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családoknak segítséget nyújtsanak a 0-7 éves korú gyermekek nevelésében, egészségük megőrzésében, az esetleges problémák felismerésében. A hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű családoknál gyakoribbak a megbetegedések a tartósan beteg vagy fogyatékkal élő gyermekek száma is magas. Ez a hátrány visszavezethető arra, hogy ezekben a családokban a gyermekeket nevelő anyák generációról –generációra cipelik magukkal a hátrányaikat, a nehéz életkörülmények számukra leküzdhetetlen hatásait. A rossz higiénés körülmények, a rossz és egészségtelen lakhatás, az egészséges életmódra vonatkozó ismeretek hiánya egyaránt nehezítik a gyermeknevelést. Ezekben a családokban, mind a jövedelmi, mind a kulturális lemaradások miatt nem, vagy csak később jelenik meg a gyermek fejlesztése iránti igény, amikor annak eredményessége már kisebb.

Az EFOP-1.4.2-16-00028 Integrált térségi gyermekprogramok Nyírbátori Járásban projekt elemei: „Sokoldalú fejlesztés” célja a járás területén hiányzó szociális, gyermekjóléti, egészségügyi, helyi szükségletre épülő speciális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése.

Gyógytestnevelés: a mozgásszervi deformitásokkal és belgyógyászati panaszokkal küszködő, a testi képességekben visszamaradó panaszainak csökkentése, a panaszok megszüntetése a testnevelés eszközeivel. A bevont gyerekek többségénél bokasüllyedés és lúdtalp volt a leggyakoribb elváltozás, így a lábterápia minden foglalkozáson előtérbe került. Emellett foglalkoztak még a helyes testtartás kialakításával, állóképesség, egyensúlyérzék fejlesztésével, illetve a zsugorodott izmok nyújtásával, ízületek mozgáshatárának növelésével. A gyógytestnevelés foglalkozás minden esetben egy járási településen és egy nyírbátori intézményben (általában a szegregátumban található óvodák egyikében) zajlik, 2019-ben 14, 2020-ban 8 nyírbátori gyermeket érintett.

Koragyerekkori intervenció. Ennek célja, hogy a korai fejlesztéssel csökkenteni lehet a lemaradást, a nap, mint nap felmerülő nehézségek megoldhatóbbá válnak. A gyerekek segítséget kapnak ahhoz, hogy könnyebben be tudjanak illeszkedni a családba, a közösségekbe, emellett kiegészítő terápiás lehetőségként szülői kompetencia fejlesztése zajlik.

Logopédia: a tudatos hangzó beszéd óvodai előmenetelt akadályozó hibáinak, zavarainak kijavítására, a gyermek egész személyiségének pozitív befolyásolására, a beszédfélelem feloldásának, a közösségtől való elkülönülés leküzdésének, az önbizalom erősítésének elősegítésére irányul. 2019-ben és 2020-ban 12 nyírbátori gyermeket érintett az iskolában tartott logopédiai foglalkozás, 26 gyermeket pedig a szegregátumban található óvodában tartott foglalkozás.

Fejlesztő foglalkozás óvodában: amelyek során a szociális készségek alakítása a fő irányvonal, mivel a bevont gyermekeknek a gyenge énképük, önértékelésük, társas kapcsolataik, együttműködési készségük, frusztrációs toleranciájuk miatt a többi rész-képességük sem bontakozhat ki életkoruknak megfelelően.

Az alábbi táblázatok szemléltetik a védőnői látogatások számát, a tanácsadások forgalmát, a védőnői jelzőlapok számát 2021-ben:

4.3.2.a) sz. táblázat – A védőnői látogatások száma 2021-ben

	Látogatottak száma/fő	Fokozott gondozott/fő	Távkonzultáció
Várandós anya	236	146	318
Gyermekágyas anya	559	-	199
0-11 hónapos csecsemő	1236	240	1245
11-35 hónapos kisded	475	142	671
3-6 éves korú kisgyermek	244	87	461
Beiskolázandók	40	-	88
Összes látogatás:	2790	615	2982

Családlátogatások száma	Szaklátogatások száma
2074	2782

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A látogatások száma a 0-11 hónapos csecsemőknél volt a legtöbb, ezt követte a gyermekágyas anyáknál tett látogatások száma. A beiskolázandók esetén volt a legkisebb mutatószám a látogatások tekintetében.

4.3.2.b) sz. táblázat- Tanácsadási forgalom adatai 8 darab vegyes körzetben 2021-ben

		Önálló/orvossal tartott tanácsadáson megjelentek
		Összesen/fő
Gondozott gyermek	0-11 hó	1810
	11-35 hó	667
	3-6 év	581
Összesen:		3058
Védőnői várandós tanácsadáson megjelentek száma:/fő		1271
Nővédelmi tanácsadás:		16

MSZSZ (Mozgó Szakorvosi Szolgálat) tanácsadáson megjelent várandós, gyermekágyas anyák száma:/fő	63
MSZSZ alkalmak száma	14 alkalom

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A 8 vegyes védőnői körzetben összesen 3058 fő jelent meg a különböző tanácsadásokon. Az összes tanácsadáson résztvevők 41 %-a vette igénybe védőnői tanácsadásokat.

4.3.2.c) sz. táblázat-Jelzőlapok statisztikai adatai

Kivel kapcsolatban történt jelzés?	Védőnői jelzőlapok száma
Várandós	16
Nővédelem	1
Gyermekágy	1
0-7 éves korú gyermek	39
Összes jelzőlapok száma:	57

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

57 védőnői jelzőlap 68 %-át, a legtöbbet, a 0-7 éves korúak érdekében állították ki a védőnők 2021-ben.

Nyírbátorban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézményében (4300 Nyírbátor, Báthori u.21.) folyik gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás. Az intézmény a városban három évtizede segíti a különféle magatartási, beilleszkedési, tanulási problémával küzdő gyermekeket, azok családját és pedagógusait. Jelenleg 3 gyógypedagógus, 7 pszichológus 6 logopédus, 3 fejlesztő pedagógus, 1 gyógytestnevelő végzi a gyerekek fejlesztését, gondozását. Az elmúlt években sokat változott, fejlődött az intézmény, nemcsak a szakmai munkát illetően, hanem az intézmény épülete, belső felszereltsége is megújult, komfortosabbá, izlésesebbé és kényelmesebbé téve a mindennapi munkát.

Az Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium (4300 Nyírbátor, Debreceni út 67.) 45 éve működik. A köznevelés rendszerében, mint *gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény*, sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását végzi.

Az intézmény összetett feladatot lát el, mert a tanulók alapfokú, illetve szakmai képzése mellett kollégiumi férőhelyet is biztosít. Jogelődjét 1977-ben alapította az akkori Megyei Tanács. Tehát nagy múltú, és társadalmi igényekhez, továbbá a fenntartói elvárásokhoz igazodva folyamatosan épülő és megújuló iskola.

Az iskola működése több tagozat összehangolt munkájának eredménye. Az általános iskolai tagozaton 1-8. évfolyamon tanulhatnak diákjaik tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott tagozaton. Ez kiegészül speciális osztályokkal, ahol autizmus spektrum zavarral diagnosztizált tanulók oktatását,

nevelését végzik. Fejlesztő nevelés-oktatás csoportjaikban súlyosan, halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztését látják el.

A készségfejlesztő iskolában - amely intézmény típus az értelmileg akadályozottak középiskolája - a tanulók a közismereti tárgyak mellett szakmai modulokat tanulnak a teljesség igénye nélkül: árufeltöltő, kert-és parkápoló, konyhai kisegítő, textil-és fonalmentő ismereteket sajátítanak el, amelyekről végbizonyítványt is szereznek.

A szakiskolai képzés a tényleges társadalmi integráció egyik legfontosabb állomása, hiszen tanulóik nagy része a munka világán keresztül találhatja meg és biztosíthatja önálló életét. Céljuk, hogy a képzés során ne csak szakmai alapokat, hanem életvezetési stratégiákat is adhassanak az azt befogadni kész fiatalok számára.

A szakiskolai tanulók az alábbi szakmában szerezhhetnek szakmai végzettséget:

- Parkgondozó
- Szobafestő
- Háztartásvezető
- Szakácssegéd
- Tisztítás-technológiai szakmunkás

Minden oktatott szakmához rendelkeznek belső gyakorlati műhely teremmel.

Kollégiumi élet: jelenleg hat lakóegységben, összesen 72 gyerek veszi igénybe a kollégiumi ellátást az intézményben.

Pedagógiai munkájuk során törekszenek a mindennapi életben előforduló kihívásokra felkészíteni növendékeiket, úgy tanítani, értéket közvetíteni, hogy azok elsajátítása és annak körülményei a gyermekek igényeihez és képességeihez igazítva játékos formában is megtörténjen! Fontosnak tartják az értékközvetítést, és a következetes nevelés alapelvei mentén alkalmazott iránymutatásokat, hogy a későbbiekben könnyebben eligazodhassanak a életben. A nevelőtanárok tanulmányi-, tematikus-, felzárkóztató-, csoport-, szakköri és napközis foglalkozásokat tartanak tanulóiknak. Az előző tanévben vezették be a Boldogságóra programot, mely az érzelmi intelligencia fejlesztését segíti.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból való kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével, annak leküzdéséhez. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást- lehetőség szerint- a jogosult lakóhelyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Nyírbátor Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátást Nyírbátor Város Szociális Szolgálatára intézményén keresztül biztosítja. A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereit és eszközeit használja fel a gyermek érdekében. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait a családsegítők végzik.

A családsegítő feladata a gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt,
- tájékoztatja a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló,

válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás után követése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az után követést végző szervezet felkeresését.

- családsegítő a szociális segítőmunka keretében segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
- esetkonferenciát szervez,
- a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,
- közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.
- A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztetett körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, és
- segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.
- A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából, olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna, és
- kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,
- a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről,

- ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez,
- a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői a családgondozáson kívül ügyfélfogadást tartanak minden héten hétfő és csütörtöki napokon 8⁰⁰ – órától 16⁰⁰ – óráig az erre kialakított különálló helyiségben. 2021-ben összesen 2607 kliens 10,262 alkalommal jelent meg ügyfélfogadási időben. Ahol igyekeztek az aktuális jogszabályoknak megfelelő széleskörű szolgáltatást nyújtani a kliensek számára. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes.

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat a különböző gondozási formák keretében megjelenők, és az egyszeri segítséget kérők számára az alábbi szolgáltatásokat nyújtotta 2021-ben:

- Információnyújtás: 314
- Segítőbeszélgetés: 125
- Tanácsadás: 104
- Ügyintézéshez segítségnyújtás: 3007
- Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni, pénzübeli, és egyéb): 1241
- Esetkonzultáció: 183
- Esetkonferencia: 7
- Esetmegbeszélés: 5
- Családlátogatás: 3872
- Adományközvetítés: 1285
- Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés: 89

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat keretein belül működik az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Céljaik:

Az elsődleges, széleskörű prevenció segítése, megerősítése a bevont köznevelési intézményekben.

A veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, a veszélyhelyzet megszüntetésében való segítség.

A 3– 18 éves korosztály szociális jólétének javítása, a társadalmi kohézió erősítése, a társadalmi minőség javítása közösségi erőforrások mozgósításával, valamint a gyerekek szociális kompetenciájának fejlesztése.

Prevenció: az óvodás és iskoláskorú gyerekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával. Az óvodai- és Iskolai szociális segítők az intézményekben történő feladatellátás során a következő tevékenységeket végezték:

- prevenció jellegű előadások,
- önismereti és személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások,
- egyéni beszélgetések gyermekkel, szülővel az óvodához, iskolához köthető problémák pl. szorongás, tanulási nehézségek konfliktus az iskolatársakkal, konfliktus a pedagógusokkal, magatartási problémák miatt,

- közösségi munka. Szabadidős tevékenységek szervezésében segítségnyújtás, lebonyolításában aktív részvétel, illetve szabadidős tevékenységek szervezése pl: **roadshow** nevű szabadidős tevékenységünk, amely a közösség elérését hivatott megcélozni. foglalkozásokon való aktív részvétel, illetve csoportfoglalkozás szervezése óvodákban az aktuális heti témához kapcsolódóan,
- rendszeres részvétel szülői értekezleteken,
- pályaválasztási tanácsadás,
- óvodából iskolába kerülő gyermekek beilleszkedésének segítése,
- információnyújtás elérhető szolgáltatásokról (pedagógiai, pszichés, szociális),
- esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon való rendszeres részvétel, amely jellemzően családon belüli problémák pl. bántalmazás, szülők közötti veszekedés, válás, iskolai hiányzás miatt történt,
- óralátogatás,
- rendszeres konzultáció a pedagógusokkal,
- a jelzőrendszeri tagokkal való rendszeres kapcsolattartás.

Az EFOP-1.4.2-16-00028 Integrált térségi gyermekprogramok Nyírbátori Járásban projekt részeként „Miénk itt a tér!” a Közösségi Szolgáltató tér, valamint a Közösségi Szolgáltató Pont heti 5 nap nyitva tartással működött, a szakmai programnak megfelelő tevékenységek folyamatosan történtek.

A Közösségi Szolgáltató Pont a szegregátumban található, ott zajlik havi egy alkalommal a roma táncfoglalkozás, szombat délutánonként a tematikus játszóházi foglalkozások, emellett minden délután van játszási lehetőség és tanulásban segítség a nagyobb gyermekeknek. 2020 tavaszán a digitális oktatás bevezetésekor itt került sor az informatikai eszközökkel nem rendelkező tanulók papíralapú tananyagának átvételére. Ez márciustól júniusig heti 50-60 gyermeket érintett. Ez a program az őszi tanévkezdésre tanoda jellegű szolgáltatássá alakult, kevesebb számú gyermeknek nyújtanak segítséget a számára nehézséget okozó tananyag feldolgozásában és elsajátításában. A Közösségi Szolgáltató Ponton heti két délután helyet kap egy az Alapfokú Művészeti Iskola keretei között történő roma tánc oktatás is.

A Közösségi Szolgáltató Ponton, délelőttönként a kisgyermekes anyák napi szinten kaphatnak védőnői tanácsot a gyermekükkel való foglalkozáshoz. Ugyan csak itt, havi két alkalommal gyógypedagógiai tanácsadást is igénybe vehetnek.

Havi két alkalommal közös főzés, hetente pénzügyi és életvezetési tanácsadás, és napi szinten működnek a komfortszolgáltatások, a mosás és a tisztálkodási lehetőség. Rendszeresen működik álláskereső tájékoztatás, melyet a digitális kompetenciák erősítésével kombinálva, valamint havi két alkalommal a Magyar Máltai Szeretetszolgálat adósságkezelési tanácsadásának is helyet biztosít.

A szolgáltató ponton biztosított programok: Biztos Kezdet szemléletű foglalkozások 3 év alatti gyermekeknek, délutáni játszási lehetőség kísétkézzel, tematikus játszóház szombatonként, komfortszolgáltatások (mosás, tisztálkodás, főzés), családsegítés (ügyintézés, adósságkezelés, stb.) 2020-ban ezek mellé csatlakozott a tavaszi tananyagosztás, az azóta is folyamatos délutáni tanulássegítés, a szervezett havi adományosztás (turi-nap) és a néptáncfoglalkozás (roma tánc) helyszínének biztosítása.

A Közösségi Pont, minden hétfő délelőtt ügyintézés céljából is felkereshető. A szolgáltatás iránt az érdeklődés folyamatosan növekszik.

e) *gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;*

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának Napsugár Bölcsődei tagintézménye 48 fő részére biztosítja a három év alatti gyermekek napközbeni szakszerű gondozását és nevelését. Emellett a Mini - Manófalva Családi Bölcsőde fogadja a 20 hetes és 3 éves kor közötti kisgyerekeket, összesen 12 főt.

A Napsugár Bölcsőde nevelési- gondozási célja a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának megvalósítása a helyi sajátosságok figyelembevételével.

Kiemelt feladataink:

- A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése
- Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Rendszeres Bölcsődei rendezvények:

- ✓ Farsangi mulatság,
- ✓ Tavaszi közös virágültetés,
- ✓ Gyermeknap ugrálóvár, zártkörű rendezvény,
- ✓ Szülőcsoportos megbeszélés,
- ✓ Családi nap,
- ✓ Szülői értekezlet a szeptembertől érkező új családok részére,
- ✓ Bölcsődekóstolgotó a felvételt nyert gyermekek részére a saját csoportjukban, szabad levegőn,
- ✓ Tökjő nap, zártkörű rendezvény,
- ✓ Mikulás,
- ✓ Mézeskalácssütés,
- ✓ Karácsony.

A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 11. számú melléklete írja elő a bölcsődei ellátáshoz szükséges eszközöket és felszereléseket. A jogszabályban meghatározott eszközökkel és felszereléssel rendelkeznek. Biztonságos környezetben, jó minőségű játékokkal, fejlesztő eszközökkel játszhatnak a gyermekek. A gyermekétkeztetést a 2021.09.01-jétől a Nyírbátori Kerekerdő Óvoda konyhája biztosítja. Az ételmezésvezető által összeállított étlap alapján napi négyeszeri étkezést biztosítanak a gyermekek életkorának megfelelően. Az ételek változatosak, mennyiségileg és minőségileg is megfelelőek.

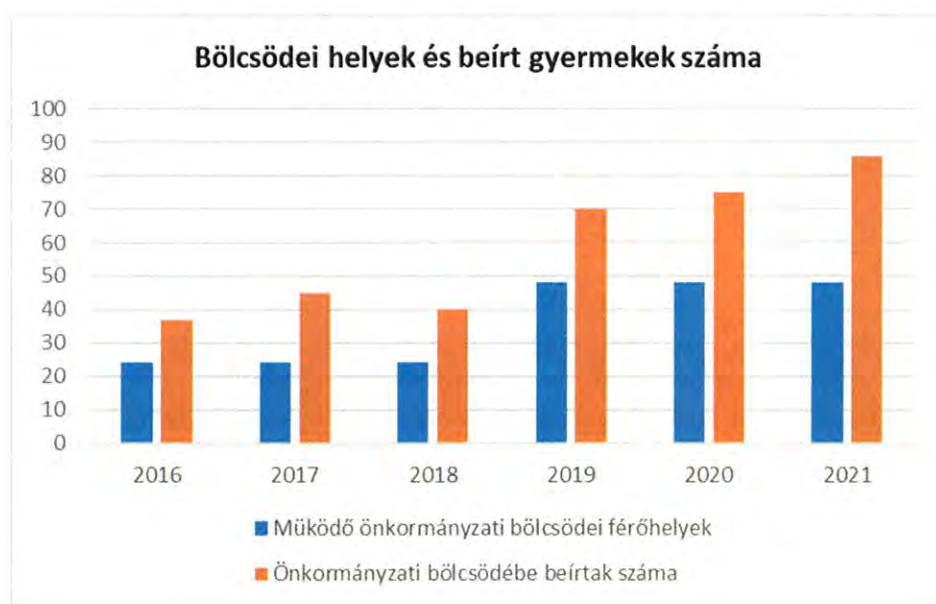
A gyermekétkeztetésért fizetendő intézményi térítési díj mértékét az önkormányzat rendeletben határozza meg. 2020.01.01-jétől a 20/2019.(XI.21.) Ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma 2021.05.31-én 33 fő volt.

A 4.3.3. a.) sz. táblázatból a Napsugár Bölcsőde férőhelyeiről ad tájékoztatást 2016-tól egészen 2021-ig. Ebből is látható, hogy 2019-ben férőhely bővítés történt, így megkétszereződött a férőhelyek száma. Általában a gyerekek 24 hónapos korától iratják be a szülők a kisgyermeket a bölcsődébe. A beíratás egész évben folyamatosan történik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	24	37
2017	24	45
2018	24	40

2019	48	70
2020	48	75
2021	48	86

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A bölcsődei férőhelyek kihasználtsága maximális (4.3.3. b.) sz. táblázat) és folyamatosan növekszik az igénylők száma.

2023 őszén megkezdí működését a városban a Görögkatolikus bölcsőde is, 48 férőhelyen fogadja majd a gyerekeket.

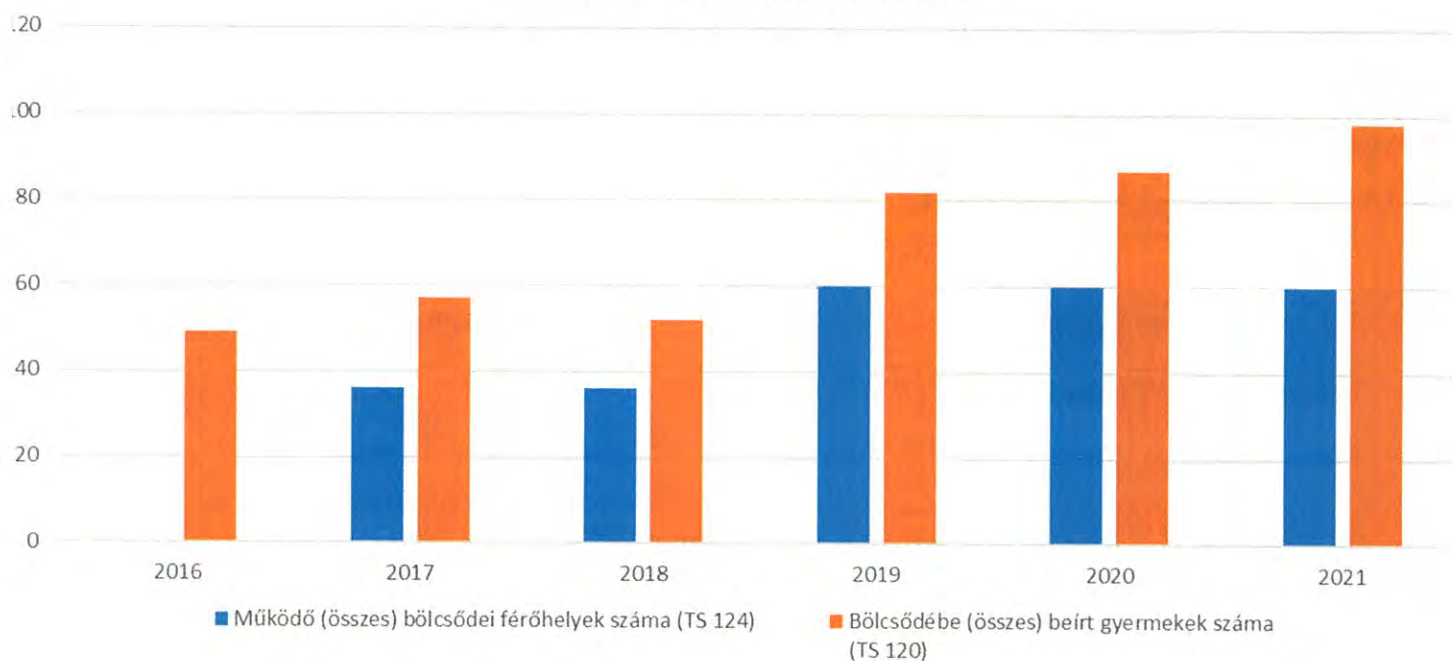
Az elmúlt évben a Napsugár Bölcsőde aktívan részt vett a MSZC Bethlen Gábor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium kisgyermeknevelői képzésben, gyakorlati helyet biztosítva 11 tanuló részére, akik az intézményben töltötték el a nyári gyakorlati idejüket.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	49
2017	0	0	12	12	0	0	36	57
2018	0	0	12	12	0	0	36	52
2019	0	0	12	12	0	0	60	82
2020	0	0	12	12	0	0	60	87
2021	0	0	12	12	0	0	60	98

Forrás: TelR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésre, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer egy adott állam gyermekvédelmének leírására szolgáló kategória, amely

magába foglalja a gyermekvédelem funkcióit, szabályait, megoldásait, szervezeteit, működésének módjait. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat látnak el az alábbi intézmények és személyek:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat a háziorvos, a házi gyermekorvos
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
- a köznevelési intézmények
- a rendőrség
- az ügyészség
- a bíróság
- a pártfogó felügyelői szolgálat
- az áldozatsegítő és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek
- a menekülteket befogadó állomása menekültek átmeneti szállása
- az egyesületek, az alapítványok, az egyházi jogi személyek
- a munkaügyi hatóság
- a javítóintézet
- a gyermekjogi képviselő
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormányrendeletben kijelölt szerv

A fent megnevezett szervek és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, valamint hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy más egyéb, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A veszélyeztetettség megelőzésének érdekében a jelzőrendszerrel való kapcsolattartás folyamatos.

4.3.3.c) sz. táblázat-A 2021-ben érkezett jelzések száma

2021 évben érkezett jelzések	
<u>Jelzőrendszeri tag</u>	<u>Jelzések száma</u>
Egészségügyi szolgáltató/ védőnő:	29
Köznevelési Intézmények:	124
Rendőrség:	39
Ügyészség/bíróság:	3
Pártfogó:	5
Kormányhivatal:	57
összes jelzések száma	257

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Az összes jelzésből köznevelési intézményeket érintette a legtöbb, míg a legkevesebb a ügyészséget és bíróságot.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál gondozott esetek száma 2021-ben az alapellátásban, 42 családban, 103 fő gyermeket gondoztak.

Az alapellátás elrendelésére az alábbi elsődleges okok miatt került sor:

- Igazolatlan hiányzások: 59 fő
- Szülői életvitel: 3 fő
- Védelembe vétel utáni alapellátás: 25 fő
- Szülők következtlen nevelő elveinek a hatása: 9 fő
- Külön élő szülők konfliktusa: 3 fő
- Lopás és más bűncselekmények elkövetése: 0 fő
- Óvodai hiányzás: 4 fő
- Együttműködés hiánya a segítő szakemberekkel: 0 fő

Az esetek okai:

- magas iskolai hiányzás (igazolt, igazolatlan)
- szabálysértés,
- védelembe vétel utáni gondozás,
- elhanyagolás, nem megfelelő nevelési módszerek alkalmazása,
- bűncselekmények elkövetése (lopás, garázdaság)
- együttműködés hiánya a szakemberekkel (főleg a Védőnői Szolgálattal)
- a külön élő szülők konfliktusa (tettlegességig fajuló viták)

2021-ben Intézkedési terv készült a jelzőrendszeri tagok által beküldött előző évi beszámolókból, amit a településen megjelenő problémák alapján állítottak össze a Szociális Szolgálat munkatársai. Az Intézkedési terv szerint kezelendő feladatok:

- az intézményekkel együttműködve a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekek integrációjának elősegítése,
- a fejtetvesség, újra fertőzés jelenléte,
- a szükséges orvosi szűrő/kontroll és szakértői vizsgálatokra való eljutás elmaradása szülői gondatlanság miatt,
- a szülők nem megfelelő együttműködése a gyermekek életterébe tartozó szakemberekkel,
- nem megfelelő lakhatás és lakáskörülmények,
- szabadidő nem megfelelő e

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Nyírbátor Város Önkormányzata a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A városban sem családok, sem gyermekek átmeneti otthona nem működik. A megyében több országos ellátási területtel működő családok átmeneti otthona van. A család- és gyermekjóléti szolgálat tud segítséget nyújtania krízishelyzetbe került gyermekek vagy családok átmeneti otthonban történő elhelyezésre.

Az EFOP-1.4.2-16-00028 Integrált térségi gyermekprogramok Nyírbátori Járásban projekt keretében jött létre prevenciók céljára a „**Krízis alap**”.

Elsődleges célja az egészségmegőrzés, és az akut krízishelyzetek elhárítása. Eddig leginkább szemüvegvásárlást finanszíroztak belőle, illetve kályhahűtő vásárlást. De segítséget jelent a krízishelyzetbe került családok gyermekeinek részére az adott évszakra megfelelő ruházat megvásárlása, valamint nagyobb mennyiségű tisztasági csomag beszerzése.

Nyírbátor Város Önkormányzata a koronavírus terjedésének megakadályozása és a terjedési láncolat megszakítása érdekében kiemelt feladatot vállalt fel azzal, hogy a városlakók biztonsága érdekében antigén tesztekert szerzett be. Nyírbátor Város Önkormányzata 2020. évi költségvetéséről és a költségvetés végrehajtása szabályairól szóló 5/2020. (II.26.) önkormányzati rendelet 5. melléklet VIII.1. „Tartalék rendkívüli működési kiadásokra” előirányzat terhére a koronavírus járvány elleni védekezés költségeire 10.000.000 Ft-ot, azaz tízmillió forint dologi előirányzatot biztosított.

Beszerezésre került 3000 db Sienna teszt és 4000 db Coronavirus Ag Rapid teszt - a Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft-n keresztül, annak érdekében.

A lakótelepeken élők biztonsága érdekében az önkormányzat valamennyi lépcsőházban-105 lépcsőház - érintésmentes kézfertőtlenítő automatát szerelt fel, amihez folyamatosan biztosítja a fertőtlenítő folyadékot is. Ennek költsége közel 2 000 000 Ft volt.

Annak érdekében, hogy kiszűrjék az egyes közösségekben a tünetmentes, de COVID fertőzött személyeket az önkormányzat fenntartásában lévő költségvetési szervezetekben foglalkoztatott – jogviszonytól függetlenül – valamennyi dolgozót rendszeresen tesztelték.

A városlakókért érzett felelőssége tudatában az önkormányzat felajánlotta a segítségét: a Nyírbátorban lévő valamennyi oktatást, nevelést és szociális ellátást nyújtó intézményben dolgozók egyszeri tesztelésének lehetőségét, azok fenntartójától függetlenül:

- Nyírbátori Magyar - Angol Kéttannyelvű Általános Iskola
- Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium
- Leonardo Média Akadémia, Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola
- Nyírbátori Éltés Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium
- SZGYF fenntartásában lévő Gyermekotthon dolgozói
- Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda
- Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézménye
- Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola Nyírbátori tagintézménye (zeneiskola)
- Mini-Manófalva Családi Bölcsőde
- Szakrendelő Nyírbátor
- Kistérségi Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ Ápolást-gondozást nyújtó, bentlakásos szakosított ellátási formában (Fáy András utca 17/D. szám alatti telephelyen) dolgozók és ellátottak

Az önkormányzat továbbá biztosította a tesztelést az alábbi személyeknek és csoportoknak igénylés esetén:

- térítésmentes tesztelési lehetőséget a kórházból PCR teszt nélkül hazatért városlakóknak;
- kedvezményes tesztelési lehetőséget, úgy hogy a teszt árából 1600 forintot az önkormányzat átvállal azoknál, akik COVID-19 fertőzöttel egy háztartásban élnek, vagy a fertőzöttel szoros kontaktba kerültek és mindkét esetben 65 életévüket 2020. évben betöltötték vagy betöltik vagy igazoltan krónikus betegségben szenvednek. (Ehhez szükséges megadni a COVID fertőzött nevét, háziorvosát és az igénybe vevő krónikus betegségét igazoló dokumentumot is csatolni szükséges). Így az igénybe vevőnek 1500 forintba került a tesztelés.
- Kedvezményes, 3100 forintos beszerzési áron biztosította az önkormányzat által tesztelésre kijelölt helyszínen azon COVID betegségből felépült személyeknek, akik ezt igénylik és a munkájukba történő visszatéréshez a háziorvos nem rendelte el a PCR tesztet, és így nincs negatív tesztjük.
- kedvezményes szolgáltatási áron, azaz 3100 forintért biztosította a tesztet azon nyírbátori székhelyű vállalkozások részére, akik ezt igényelték.
- a nyírbátori lakosok részére is kedvezményes, 3100 forintos beszerzési áron biztosította az önkormányzat a tesztelés lehetőségét.

A térítésmentes és a kedvezményes tesztelést a szakemberek az egykori ügyeleti helyiségben végezték keddi és szerdai napokon 15-18 óra közötti időpontban, a hivatalban történő előzetes jelentkezés útján.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Nyírbátorban nagyon sok különböző lehetőség kínálkozik a szabadidő hasznos eltöltésére. A sport – a kulturális, illetve művészeti együttesek biztosítják a gyerekek számára a lehetőséget a tartalmas kikapcsolódásra és személyiségük fejlesztésére. A városban működő általános iskolák mindegyike szervez nyári-napközis táborokat és ezek mellett szaktárgyi táborokat is. Több sporttáborban is részt vehetnek a gyerekek: így a Nyírbátor Asztalitenisz Se, a Nyírbátori Lovas Sport és Hagyományörző Egyesület, az Aranysárkány Focisuli, a Bátor Sárkány Úszó Egyesület és Karate SE táboraiiban is. Az Ifjúsági és Családi Kuckóban a nyári táborok mellett, egész évben érdekes programokkal várják a gyerekeket és fiatalokat.

A városban működő művészeti egyesületek is rendszeresen szerveznek nyári táborokat, így a Nyírbátori Diákszínpad, a Bátor Mazsorett Egyesület, a Lenszirom Színház és a Nyírbátori Fúvósegyesület.

Az elmúlt években az Önkormányzat folyamatosan felújította a már meglévő játszótereit és újakat is kialakított.

A Városi Könyvtárban egész évben várják a gyerekeket a változatos, sok kreativitást igénylő rendezvények. A könyvtárban lehetőség van, előzetes bejelentkezés után az ingyenes internet használatra is.

A Húsvéti Játszóház, a Városi Majális, a Városi Gyermeknap, a Bátor Sportnap, a Szüreti Felvonulás, a Mikulás futás pedig olyan rendezvények, ahol az egész család talál magának szórakoztató programokat.

Az EFOP-1.4.2-16-00028 Integrált térségi gyermekprogramok Nyírbátori Járásban projekt elemeként valósul meg a **„Szabadidős programok”**. Az iskolai szünetekben és hétvégeken szervezett szabadidős és fejlesztő programok célja, hogy a gyerekeket hozzásegítse a szabadidejük hasznos eltöltéséhez, élményekhez.

Évente öt egyhetes nyári tábor került megszervezésre. 2020-ban a szegregátumban található Közösségi Ház adott helyet négy tábornak, és nagyon nagy sikernek örvendett, az ötödik tábor pedig a szegregátumban található óvodában zajlott le, ahol a résztvevő gyermekek 95 %-a hátrányos helyzetű. Iskolakezdés előtt került megszervezésre egy tanulássegítő hét, ahol játékos formában a különböző korosztályok pótolhatták lemaradásukat, felfrissíthették tudásukat.

2020-ban 130 nyírbátori HHH-s gyermek vett részt a fenti táborokban. 2021-ben minden tábor a szolgáltató ponton volt.

Ide kapcsolható a középiskolások és óvodások egyszeri kirándulása, melyen 2019-ben 40 középiskolás (ebből 15 nyírbátori lakos) és 50 nyírbátori óvodás hátrányos helyzetű gyermek vett részt. A kirándulások 2020-ban a Covid miatt elmaradtak, a pótlásuk a projekt befejezéséig hasonló formában megtörtént.

„Szolgáltatásfejlesztés és koordináció” „Együtt lenni jó” projektelem célja a család- és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, erősítése, kiegészítése. A projekt keretében olyan szabadidős programokat biztosítottak, amelyekben a család együtt vehetett részt, és így megvalósulhatott a közösségfejlesztés is („Családi nap” és a „Gyerekparty”). Egy családi nap és egy gyermekparty volt a nyírbátori szegregátum területén, ahol több, mint 800 fő vett részt az egész napos programon.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Nyírbátorban az intézményi gyermekétkeztetés megoldott. A Napsugár Bölcsődében, a Nyírbátori Kerekerdő Óvodában, a Nyírbátori Magyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskolában és az Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban az Nyírbátori Kerekerdő Óvoda konyhája gondoskodik az intézményi gyermek - étkeztetésről. Ezen feladatokat az intézmény az alábbi helyeken látja el:

4.3.3.d)sz.táblázat- A gyermekétkeztetés feladatellátási helyei

	A feladatok ellátási helyei	címe
1	Konyha	4300 Nyírbátor, Zrínyi u. 48.
2.	Melegítő konyha	4300 Nyírbátor, Debreceni u. 67.
3.	Melegítő konyha	4300 Nyírbátor, Kossuth u. 26.

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Nyírbátor Város Önkormányzata 2016.január 1-jétől a Gyvt. hatályos rendelkezéseinek megfelelően megszervezi és biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

2021 -ben összesen Nyírbátorban a szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevők családok száma:

- Téli szünetben: 67 család
- Tavaszi szünet: 184 család
- Nyári szünetben : 372 család
- Őszi szünet: 64 család

A szünidei gyermekétkeztetésben a településen élő hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek vehet részt, azonban a szolgáltatás igénybevétele önkéntes.

4.3.3.e)sz.táblázat- A szünidei étkeztetésben részesülő családok száma 2021-ben

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Legnagyobb számban a nyári gyermekétkeztetést vették igénybe az erre jogosult családok.

A szünidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai **nyári játszóházat** szerveztek a szünidei gyermekétkezés lebonyolításául szolgáló Községi Házban 4300 Nyírbátor, József Attila u. 25 szám alatt, minden kedden 8-10 óráig, melyen átlagosan 15-20 gyermek vett részt.

Időpontjai: 2021. június 22-től, augusztus 10-ig, minden kedden délelőtt.

2021. évben a 7-14 éves rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek augusztus hónapban részesültek alapvető fogyasztási cikkek tartalmazó csomagban, ez 362 családot érintett.

Minden esetben a Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat munkatársai vettek részt az értesítések kihordásában és a csomagok osztásában is.

- j) *eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;*

Nyírbátor Város minden évben elkészíti az éves rendezvénytervét, amelyben átlag 50 olyan városi rendezvény szerepel -köztük számos gyermekprogram, amely minden nyírbátori gyermek számára elérhető és igénybe vehető. Különösen népszerű a gyermekek körében a Húsvéti játszóház, a Gyermeknap, Tanévnyitó – és Tanévzáró partik, Szüreti felvonulás, adventi rendezvények.

- k) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;*

A szolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetésről és az esélyegyenlőség megsértéséről az általános iskolai beiratkozások idején értesült az Önkormányzat.

- l) *előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.*

Az előzőekben már felsorolásra kerültek azok az Önkormányzat által biztosított hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások, amelyek nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javításához.

- ✓ Babacsomag 15.000 forintértékben minden nyírbátori újszülöttnak
- ✓ Csepe(r)erdőben faültetés minden nyírbátori újszülöttnak
- ✓ Ingyenes Rotarix védőoltás
- ✓ A Napsugár Bölcsődében és a Nyírbátori Kerekderő Óvodában minden gyereknek ingyenes tisztasági felszerelés (szalvéta, WC-papír, papírzsebkendő, szappan, papírtörölő)
- ✓ ingyenes nyári táborok
- ✓ ingyenes városi rendezvények
- ✓ kedvezményes gyermek - színházbérlet
- ✓ ingyenes úszásoktatás minden 1. osztályos általános iskolásnak
- ✓ ingyenes lovas oktatás minden 5. osztályos általános iskolásnak
- ✓ Szociális- Diákösztöndíj támogatás, évente max.50 fő, 4-8. osztályos általános iskolai tanulóknak,10 hónapon át,10 000 Ft/hó összegben
- ✓ Tehetséges tanulók díjazása
- ✓ Tehetséges Sportolók díjazása
- ✓ Év Sportolója cím (300 000 Ft)
- ✓ Ingyenes helyi buszjárat az iskolásoknak
- ✓ Internet támogatás
- ✓ Arany János Tehetséggondozó Program támogatása középiskolásoknak (5000 Ft/hó)
- ✓ Bursa Hungarica támogatása felsőoktatásban tanulóknak (5 000 Ft/hó)
- ✓ „Segíteni jó!” karácsonyi adománygyűjtő akció

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) *a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;*

Az Önkormányzat fenntartásában működik a Napsugár Bölcsőde, mely Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának tagintézményeként 48 fő részére biztosítja a három év alatti gyermekek napközbeni szakszerű gondozását és nevelését. Az intézmény szakmai létszáma megfelel a vonatkozó törvényi előírásoknak a kisgyermeknevelők és a dajkák is rendelkeznek a megfelelő képesítéssel.

Tagintézmény vezető: 1 fő

Kisgyermeknevelő: 8 fő

Bölcsődei dajka: 2 fő

Bölcsődeorvos: 1 fő, gyermekgyógyász megbízási szerződéssel

A Nevelési év szeptember 1-jétől augusztus 31-ig tart, mely idő alatt folyamatos a beiratkozás. A családok lehetőséget kapnak arra, hogy már a felvétel előtt betekinthesse a bölcsőde életébe, ezzel is megkönnyítve a szülővel történő fokozatos beszoktatás menetét. Az intézmény tárgyi feltételei a bölcsődés korosztály igényeinek megfelelőek, ahol biztonságos környezetben, jó minőségű játékokkal, fejlesztő eszközökkel játszhatnak és fejlődhetnek a gyermekek. Az alapjátékokon túl minden olyan játékeszköz is biztosított a kisgyermek számára, melyek az értelmi, érzelmi, finommozgások, és a nagymozgások fejlődését segítik. 2017. szeptemberétől a gyermekek ellátásához szükséges tisztasági felszerelést az Önkormányzat biztosítja. A gyermekek számára napi négyszeri étkezést biztosítanak, a megfelelő étrendről, folyadékpótlásról, vitaminellátásról a fejlődéshez szükséges tápanyagok beviteléről gondoskodnak. Céljuk, hogy a családokkal együttműködve nyugodt, békés légkörben egymással toleráns, tevékeny, aktív gyermekeket neveljenek. A bölcsőde feltöltöttsége 100%-os.

A Mini-Manófalva Egyesület 2012 februárjában vette át a fenntartó szerepét az akkor még Családi Napközi működtetésében. 2017. január 1-től Mini-Manófalva Családi Bölcsődévé alakultak át a jogszabálynak megfelelően. A Napsugár Bölcsőde mellett, 12 férőhelyen folyamatosan maximális létszámmal működnek Nyírbátor városában. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete 88/2015.(IX.30.) számú határozatával jóváhagyta az Önkormányzat és a Mini-Manófalva Egyesület között a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96-97. §-ában foglaltak alapján a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretébe tartozó gyermekek napközbeni ellátása szolgáltatásra kötendő feladat ellátási szerződést. A Szolgáltató a Mini-Manófalva Családi Bölcsőde I. és Mini-Manófalva Családi Bölcsőde II. 4300 Nyírbátor, Damjanich u. 15. székhelyű Családi Bölcsődében látja el a feladatot. Az Önkormányzat a Családi Bölcsőde működéséhez támogatást nyújt.

A városban három óvoda fogadja az óvodaköteles korú gyermekeket.

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda egy székhely intézménnyel és 2 tagóvodával rendelkezik:

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda székhelyintézmény 4300 Nyírbátor, Iskola u. 5.

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Nyitnikék tagóvodája 4300 Nyírbátor, József Attila u. 7.

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Százszorszép tagóvodája, 4300 Nyírbátor, József Attila u.17.

A „Nyírbátori Kerekerdő Óvoda”, mint székhely, a város legnagyobb óvodája, a központban helyezkedik el, ahol túlnyomó részt kertés házakban élnek a családok, a szülők nagy többsége a középrétegből kerül ki. Hét vegyes életkorú csoportban látják el a gyermekek nevelését. Az összlétszámhoz viszonyítva kevés a hátrányos, halmozottan hátrányos, SNI gyerekek száma. Arra törekszenek, hogy olyan megértő, segítőkész szociális környezetet teremtsenek, ahol megvalósul az inkluzív nevelés, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek a közösség egyenrangú tagjai lehetnek. Kiemelt feladatuk a környezetet, természetet szerető, védő, a néphagyományokat ápoló gyermek nevelése.

A Nyírbátori „Kerekerdő” Óvodába feladat ellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám, a köznevelési intézmény székhelyén: 175 fő, tagintézményében: 200 fő, összesen: 375 fő. Az óvodák nyitvatartási ideje napi 10,5 óra, reggel 7:00 – 17:30 óráig. Az ügyelet reggel 7:00 – 7:30-ig, ill. délután 16:30 – 17:00 óráig tart.

A Nyitnikék tagóvoda és a Százszorszép tagóvoda a szegregátumban található. Mind a két tagóvodában igen magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya. A Százszorszép –tagóvodában az óvodások 80%-a roma. Az óvodapedagógusok arra töreksenek, hogy egymás szokásait megismertessék, igazi közösségeket alakítsanak ki, Céljuk a befogadó szemléletű nevelés, a hátrányok csökkentésére.

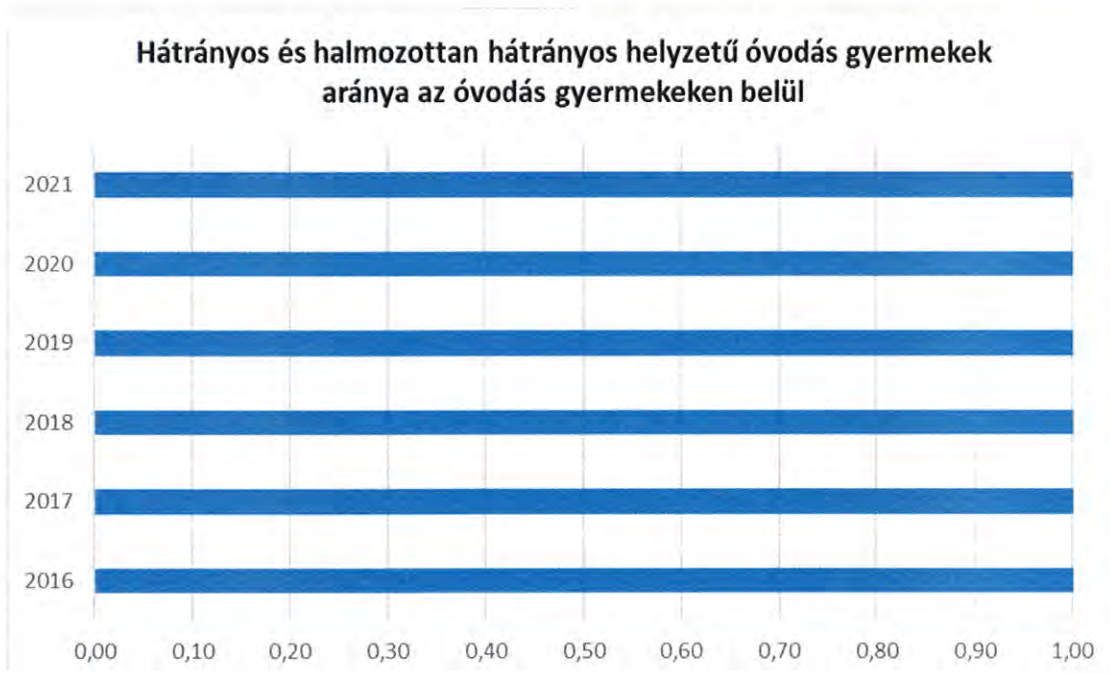
A Nyitnikék –tagóvodában a gyermekek többsége roma, halmozottan hátrányos helyzetű. Az ide járó gyermekek szinte 100%-ban rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek. A szülők alacsony iskolázottságúak. Általában szegény körülmények között, ingerszegény környezetben nevelik gyermekeiket. Szakmailag jól képzett pedagógusok az adaptív nevelés elvét alkalmazva támogatják a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedését, szocializációját, önmagukhoz mért fejlődését.

A 4.4.a). sz. táblázatban az óvodába beírt gyerekek száma folyamatos emelkedést mutat 2016-tól 2021-ig. Ebben az időben növekedett a városban az óvodai férőhelyek száma, hiszen 2019-ben a református és 2020-ban a katolikus óvoda is megkezdte a működését.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodások számát 2018-ig mutatja együttesen a táblázat, 2019-től már csak a hátrányos helyzetű gyerekek számát tartalmazza.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	441	171	38,78
2017	473	186	39,32
2018	484	151	31,20
2019	509	17	3,34
2020	528	16	3,03
2021	504	18	3,57

Forrás: TelR, KSH Tstar

A Nyírbátori Kerekerdő Óvoda az Oktatási Hivatal Bázisintézménye, valamint elnyerte a Zöld Óvoda és Madárbarát Óvoda címet, emellett részt vesz a Boldog Óvoda és MATEHETSZ Tehetségek Magyarország programokban is.

A Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Százszorszép tagóvodája a MATEHETSZ Tehetségek Magyarország program résztvevője.

A Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Nyitnikék tagóvodája Kincses Kultúróvodaként működik.

Mindkét Tagóvoda Esélyteremtő óvodaként működik.

Az EFOP 3.1.3. projekt keretében bővült az óvodák játék, sport, és fejlesztőeszköz készlete.

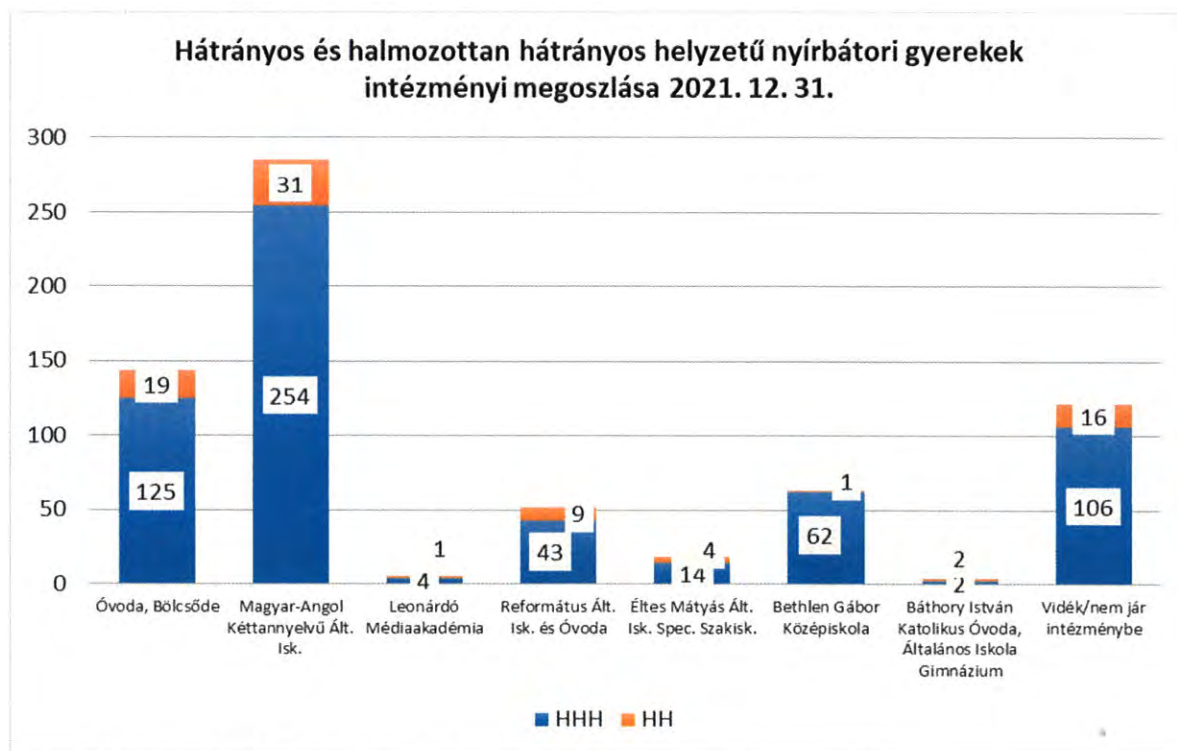
2019/2020-as nevelési évben kezdte meg működését a református óvoda, a Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda tagóvodájaként (4300 Nyírbátor, Fáy A.u.19.szám alatt).

2020/2021-es nevelési évben indult el a Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium tagintézményeként a katolikus óvoda, (4300 Nyírbátor, Váradi u. 8-10.szám alatt).

A 2020/2021-es tanévtől Nyírbátorban 5 nevelési – oktatási intézményben folyik általános iskolai képzés:

1. Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda;
2. Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium;
3. Leonardo Média Akadémia Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye, amely 1-4.évfolyamokkal kezdte meg működését. A 2021/2022-es tanévtől már 1-8.évfolyamig fogadta a tanulókat.
4. Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola
5. Nyírbátori Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium

4.1.1.a) sz. táblázat-HH ÉS HHH-ás helyzetű nyírbátori gyerekek intézményi megoszlása

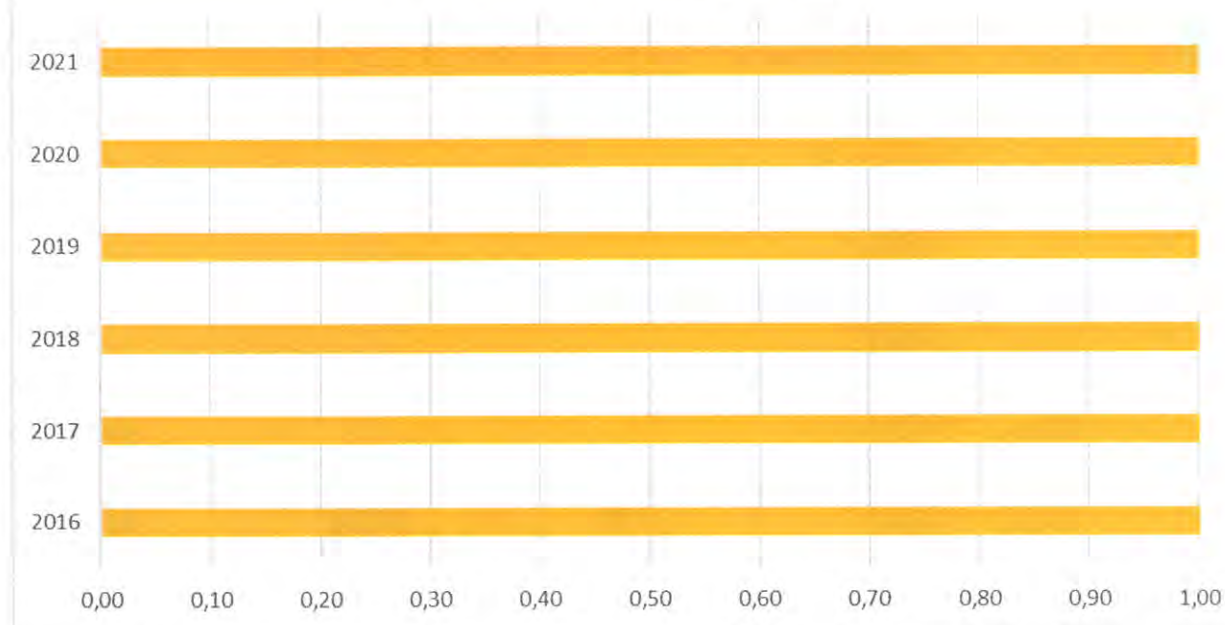
Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A 4.4.a) sz. táblázat a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról ad információt, amelyből látható, hogy a 2020/2021-es évben jelentősebben nőtt az általános iskolai tanulók száma. Ez annak tudható be, hogy ekkor kezdte meg működését az LMA Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye.

4.4. 2.a) számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	1377	621	45,10
2017	1346	557	41,38
2018	1314	440	33,49
2019	1308	24	1,83
2020	1344	25	1,86
2021	1356	26	1,92

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma a vizsgált táblázatban csökkenést jelez.

A Báthory Anna Református Általános Iskola 2012-ben alakult, Nyírbátor első egyházi iskolájaként. Felekezetiileg nyitott oktatási intézmény, amely gyermekközeli módszereivel, keresztyén nevelésével, kiváló eredményeivel a térség elismert iskolája lett. Az intézmény 2019-ben új köznevelési tagintézménnyel, óvodával bővült. Olyan oktatási-nevelési bázissá fejlődött, amely 3 éves kortól a 14 éves korosztályig hitben és nevelésben értékadó tudást ad diákjainak. A református nevelési komplexum több mint 600 diáknak 16.000 nm²-en kínál biztos alapokat. Az óvodában a szabad játék, a mese, a tevékenységbe ágyazott élmény és tanulás, a játékban történő fejlesztés, a tudatosan tervezett, szervezett, változatos, differenciált tevékenységek biztosítják a gyermeki készségek, képességek fejlesztését. Az iskola kívülről és belülről is megújult. Az egész napos oktatás során törekszenek az alapkészségek elsajátítására, kiemelt figyelmet fordítva az egyéni utak megsegítésére, a lemaradások pótlására. MATEHETSZ - országos tehetséggondozó program és a Református Országos Értéktermő Tehetségközpont gazdagító programjai működnek az intézményben: matematika, idegen nyelv és történelem tantárgyakból. A kiváló nevelő-oktató munka elismeréseként a Református Pedagógiai Intézet Bázisintézménynek választotta az iskolát. Az „Így tedd rá!” hagyományörző szakkör népszerű foglalkozás a gyerekek körében. Bevezetik tanulóikat a digitális világba: Robotika szakkör, LEGO matek, Digitális tudás terme, DIOO, táblajátékok, sakk-szakkör. Első osztálytól lehetőséget biztosítva angol vagy német nyelv tanulására, illetve a 7-8. évfolyamon második idegen nyelvet is választhatnak diákjaink. Nagy hangsúlyt helyeznek a komplex természettudományos tehetséggondozásra. Minden évben megszervezik és nagy népszerűségnek örvend az Országos Komplex Természettudományos Versenyt. Fontos az iskola oktatási-nevelési programjában a sportélet, kiemelt szerepet kap a labdarúgás, kézilabda és a vívás. Minden tanulónak biztosítva van az úszásoktatás és a kölyökatlétika. Az Arany Sárkány Focisuli kiváló eredményeivel büszkélkedhet az iskola. A tornaterem 2016-ban újult meg, a hozzá tartozó öltözőkkel és korszerű sporteszközöket is kapott. A kültéri kézilabda pályát is sikerült korszerűsíteni 2019 tavaszán, még nagyobb lehetőséget kínálva az utánpótlás-nevelésre, a versenyeztetésre, a nyári edzőtáborokra. Az iskolának saját főzőkonyhája és ebédlője van, az óvodában melegítőkonyha biztosítja a gyermekek meleg étkeztetését. A könyvtár gazdag állománya, több mint 2300 kötettel a nevelőket és a diákokat egyaránt kiszolgálja. A református kertvárosi komplexum gyökereket adó, értékálló szellemisége megteremtésére törekszik.